

Socialne razlike - problem tudi v ptujski občini

Sedanje obdobje bi lahko v političnih forumih imenovali tudi »obdobje razprav o socialni diferenciaciji«. S tem pojmom se v zadnjem času vse več srečujemo na vseh sejah in sestankih, vedno vidnejše pa so socialne razlike tudi v praksi sami. Socialne razlike ali socialna diferenciacija se kaže med posameznimi republikami, med posameznimi regijami v republiki, najbolj pa so opazne med posameznimi prebivalci in družinami.

Zelo se je ta neljuba »bolezen« oprijela tudi ptujske občine, saj, ne samo, da je občina med zaostalejšimi v republiki, ampak se tudi na njenem področju vse bolj izrazijo kažejo razlike v standardu.

S pripravami za razpravo o socialni diferenciaciji smo v Ptuj prišli že pred dvema leti. Lahko rečemo, da se je tema pričela ob pravem času, zlasti skoraj pozneje kot rezgodaj. Po analizi posebne komisije za socialna in zdravstvena vprašanja pri komiteju občinske konference ZKS Ptuj, ki lahko prebivalstvo v ptujski občini razdeli v štiri skupine in sicer: v zapuščene in zanemarjene otroke, ostarelo prebivalstvo, ljudi s povprečnim družbenim standardom in iste z nenormalno visokimi osebnimi dohodki, torej tiste, ki neprestano tarnajo za višji osebni dohodki, ne vedo pa kam z denarjem. Na nedavni seji komiteja občinske konference ZKS Ptuj je dr. Demšar, ki je predsednik prej omenjene komisije, omenil samo prvi dve skupini, to je otroke in ostarelo prebivalstvo. Vsekakor je potrebno obravnavati prebivalstvo v vseh štirih skupinah, ki sem jih že prej omenil, kajti tako bomo dobili jasnejšo sliko socialne diferenciacije v ptujski občini. Zakaj bi govorili pri

zmanjševanju socialnih razlik samo o zapuščenih in zanemarnjenih otrocih in o ostarelih ljudeh, med tem, ko se ne bi niti malo dotaknili tistih, ki na kakršen koli način dobivajo visoke osebne dohodke, ki se jim iz dneva v dan še zvišujejo. Verjetno bo potrebno začetek reševanja socialne diferenciacije prvotno usmeriti prav v ta del naše družbe.

Zelo kočljivo je v ptujski občini pri reševanju socialnega razlikovanja tudi vprašanje socialnega in zdravstvenega varstva. Temu vprašanju

posvečamo vedno premalo pažnje, čeprav je to ena izmed prvenstvenih nalog naše družbe. Naj navedem samo primer s predzadnje seje občinske skupščine, ko so o lokalizaciji gramoznice v Starošincih diskutirali skoraj eno uro, o gradnji bolnišnice v Ptuj pa smo slišali samo pet minutni referat in niti enega diskutanta.

Pred vsemi družbeno-političnimi organizacijami, predvsem pa pred komunisti, kakor tudi vsemi člani naše družbe so torej težke in zahtevne naloge — rešiti vprašanje socialne diferenciacije. »Vse te akcije pa so že v naprej obsojene na propad, če ne bodo komunisti tu odigrali prvenstvene vloge in s svojim osebnim vzgledom služili za primer vsem ostalim,« je na nedavni seji ZKS Ptuj poudaril predsednik komisije za socialna in zdravstvena vprašanja pri občinski konferenci ZK, dr. Demšar.

M. Novina

Več sredstev manj razvitim občinam

Po podatkih službe družbenega knjigovodstva in financ lahko sklepamo, da se postavljene cilji ekonomske politike v občini Ptuj ne uresničujejo v popolnosti. To lahko sklepamo po podatku, da dosega stanje finančnega sklada na žiro računu komaj eno tretjino lanskega za isto obdobje prvih devet mesecev.

Uvoz se je, iz na nekaterih področjih neupravičenih razlogov, povečal za 33 odst., medtem ko so se zaloge povečale za dvakrat, brez TGA pa za 19 odst. Dosežen je sicer večji skupni dohodek kot v istem obdobju lani, vendar še vedno ne dosega republiškega poprečja. Osebnih dohodki so se povečali za 22 odst., nezaposlenost pa se je povečala za 17 odst.

Velike težave povzročajo ptujskemu gospodarstvu tudi razne terjatve, saj znašajo kar 35 milijard dinarjev, medtem ko znašajo dolgovi 27 milijard. Vprašljivih je torej 8 milijard dinarjev, ki bi lahko v trenutnih težavah gospodarstva veliko pomenili.

Vse to nas vodi k razmišljanju, da bomo morali biti pri reševanju nalog v bodoče dosledni in da bomo morali bolj skrbno oceniti politično stanje, ki temelji na ekonom-

ski politiki, kajti tudi od tega je v veliki meri odvisno stanje gospodarstva v občini. Kljub določenim preventivnim ukrepom in določenim političnim ocenam so ljudje še vedno v neki dilemi, iz katere jih bo ob takih neuspehih gospodarstev zelo težko odtegniti. Ljudje se sicer strinjajo z vsakim novim in naprednim ekonomskim ciljem, vendar pravijo: »če ne bo šlo vse po starem.«

Vprašanje je tudi, zakaj ni bil izdelan koncept za nabavo republiških finančnih sredstev, ki jih le-ta daje posameznim občinam? Ta sredstva se namreč namensko delijo v več namenov: za financiranje obresti pri izgradnji manj razvitih občin, za kritje stroškov gospodarskih organizacij pri investicijah in še v več drugih. Velja tudi omeniti, da se ta sredstva dobivajo po beneficiranih obrestih in je zato resno vprašanje, zakaj ni bila ptujška občina, kot ena izmed zaostalih, deležna teh sredstev v letu 1971 oziroma, mar ni bilo moč izdelati koncepta za nabavo teh sredstev ali pa smo mislili, da le-teh nismo potrebni? To možnost nabave sredstev iz republiškega sklada je izkoristila edino ptujška. Nadaljevanje na 2. strani

PRIŠLI SO PRIJATELJI

Včeraj popoldne je na povabilo občinske konference SZDL Ormož prišla v to mesto delegacija občine Vrnjačka Banja. Goste so sprejeli pred hotelom Jeruzalem predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij Ormoža.

Občino Vrnjačka Banja (SR Srbija) in Ormož vežejo dolgotrajni prijateljski stiki, ki so jih skovali občani obeh občin v težkih dneh narodnoosvobodilne borbe. Prav v Vrnjačko Banjo in njeno širše območje je bilo izseljenih

največ ormoških rodoljubov. Program bivanja obsega tri dni. Med drugim bo tudi izseljeniški večer, ki ga bo danes zvečer organiziral krajevni odbor SZDL Središče ob Dravi. Obenem se bodo pogovorili vse potrebno o prihodu in sprejemu Srbov, ki bodo prihodnje leto prišli v Slovenijo z vlakom bratstva in enotnosti.

O poteku obiska bomo obširneje poročali v prihodnjih številki.

TE DNI DOMA IN PO SVETU

Uspešno končana pot predsednika Tita

Predsednik republike je končal svoj obisk v Kanadi, kjer se je pogovarjal s kanadskim premierjem Trudeaujem. Njuni pogovori so bili zelo pristrčni, vsebinski in prijateljski. Po uradnih pogovorih si je predsednik Tito z ženo Jovanko in svojim spremstvom ogledal več kanadskih mest, med njimi tudi Quebec, upravno, turistično in zgodovinsko središče pokrajine ob reki St. Lawrence. Tu si je ogledal Abrahamove ravni in mestno trdnjavo. V nedeljo, 7. novembra je predsednik Tito obiskal še mesto Halifax, glavno mesto pokrajine Nova Škotska, kjer so ga razglasili za častnega doktorja univerze Dalhousie.

S tem je predsednik Tito končal obisk v Kanadi in od tam odpotoval na dvodnevni obisk v London, kjer se je pogovarjal s premierjem Heathom in kraljico Elizabeto. Pogovori med obema državnikoma so se nanašali predvsem na zapleten klobčič evropskih vprašanj in na priprave za sklicevanje konference evropske varnosti. Po pogovorih v Londonu se je predsednik Tito vrnil v domovino.

Še en uspeh v Džerdapu

Graditelji elektrarne Djer-

dap so te dni dosegli še en uspeh. Končali so stavbna dela na glavnem objektu hidroenergetskega in plovnega sistema. Opravili so zadnja stavbna dela na jugoslovanski prevodnici, tako da bo čez nekaj dni pripravljena za uporabo. Od začetka del do sedaj so delavci vgradili 1.500.000 kubičnih metrov betona, 70 tisoč ton napeljave in 45 tisoč ton raznega drugega materiala.

Čilenka rodila sedmerčke

Sestindvajsetletna Čilenka Garcella Calderon je v nedeljo v katoliški univerzitetni bolnišnici v Santiagu rodila sedmerčke. Zdravniki pravijo, da je šest otrok zdravih, sedmi pa ima težave pri dihanju.

Indira Gandhi v Washingtonu

Indijska vladna predsednica Gandhijeva je obiskala Washington, se bo pogovarjala s predsednikom Nixonom o napetosti med Indijo in Pakistanom. Gandhijeva je na tiskovni konferenci poudarila, da lahko le pritisk svetovnega javnega mnenja prisili Pakistan k spremembi stališča.

PRIPRAVE NA 6. SEJO OK ZKS PTUJ

V sredo, 3. novembra je bila v prostorih ptujskega Magistrata 23. redna in razširjena seja komiteja občinske konference ZK. Na seji so obravnavali pripravo gradiva za 6. sejo občinske konference ZKS Ptuj, ki bo v četrtek, 11. novembra 1971.

Podali in izpopolnili so gradivo o socialni diferenciaciji, o tej, tudi za ptujsko občino.

tako kočljivi in neljubi temi. Razpravljali so tudi o poteku priprav za volitve, evidentirali so kandidate in sestavili kandidatsko listo organov občinske konference ZKS Ptuj in delegatov za II. konferenco ZKJ.

Na seji so obravnavali tudi skupno izjavo družbeno političnih organizacij ter predstavnikov radia in Tednika o položaju informativnih sredstev v občini.

M. Novina

VREME

do nedelje, 21. nov. 1971. Mlaj bo v četrtek, 18. novembra, ob 2.45.

NAPOVED: bo hladneje in spremenljivo vreme, brez izdatnejšega dežja. Od sobote, 13. novembra, dalje bo lepo in ponovno južno vreme.

Alojz Cestnik

LJUFLEJANA P.P. 259



O problemih socialne diferenciacije v ormoški občini govori Franc Novak, predsednik SO Ormož:

Besede in dejanja, ki se razhajajo

vzroki nerazvitosti v politiki zaposlovanja, saj je v ormoški občini zaposlenih manj kot 10 odst. prebivalstva. Na vsakega zaposlenega je 8,9 nezaposlenih prebivalcev naše občine. Zraven tega moramo ugotoviti, da zaposlenost pada. Leta 1965 je bilo 2200 zaposlenih, leta 1979 pa še samo 1889. Tu je vzrok izredno nizkega standarda in izredno perečih socialnih problemov.

Ves čas si prizadevamo, da bi odprli čim več novih delovnih mest in dali našim ljudem zaposlitev. Integrirali smo nekaj naših delovnih mest in dali našim ljudem zaposlitev. Integrirali smo nekaj naših obratov in večina teh integracij je zelo klavrna. Vsako matično podjetje je z integracijo reševalo svoj centralni problem na račun teh dislociranih obratov. Prvi rezultati vsake integracije so bili zmanjševanje zaposlenosti, ukinitve posameznih dejavnosti ipd. Na osnovi tega smo prišli do zaključka, da nam take integracije niso prinesle tistih rezultatov, ki smo jih mi pričakovali.

CESTE OBČINAM

Zakon o pospeševanju razvoja manj razvitih bi naj take napake odpravil, vidimo pa, da tega ni. Zakon govori, da bi naj na manj razvitih področjih pospeševali gradnjo infrastrukture, ki bo potem pospeševala razvoj ostalega gospodarstva. Dejstva so prav nasprotna. V prejšnjem obdobju, ko nismo imeli zakona o manj razvitih, smo vsako leto rekonstruirali 5 do 6 km cest. Po sprejetju zakona pa je videti, stvari so že tako daleč, da bomo dobili v občinsko pristojnost 70 km cest III. reda. Take bomo ostali brez kakršne koli rekonstrukcije cest na našem področju. V slovenskem prostoru so pač zavzeli tako stališče in take kriterije, po katerih manj razvita območja v primeru cest ne bodo vsaj tako obravnavana kot so bila do sedaj. Takšna je praksa. Razume se, da pa govorimo čisto drugače in postavljamo drugačne deklaracije.

DOPOLNILNA SREDSTVA

V zadnjem obdobju dobivamo mnogo več dopolnilnih sredstev za reševanje raznih problemov. Pričeli smo z dopolnjevanjem izobraževanja in sedaj dosega že take meje, da dobivamo za izobraževanje več sredstev, kot jih zberemo za ostalo proračunsko porabo. Sedaj dobivamo še dopolnilna sredstva za kulturo, socialno skrbstvo, zdravstveno zavarovanje kmetov, priznavalnine borec, otroško varstvo itd.

tako, da ne vemo, kaj vse še dopolnjujemo. Prepričan pa sem, da je to dopolnjevanje gašenje požara, ki ga ni mogoče pogasiti. Že pred leti smo ugotavljali, da na tak način ne bomo rešili naših problemov. Že takrat smo opozarjali na staro modrost: Če hočeš nekemu pomagati, mu ne daj ribe, ampak ga nauči loviti ribe, daj mu pribor, da si jih bo lahko sam lovil pa za vse življenje preskrbljen. Želeli smo si zgraditi svoj gospodarski potencial, v katerem bo našla svoje mesto naša delovna sila, ki šteje pri nas okrog 3000 ljudi in bi bili problemi hitreje in trajno rešeni. To si želimo še vedno in smo proti gašenju požarov z dopolnilnimi sredstvi.

V Sloveniji ugotavljamo približno 70 milijard družbenega kapitala, ki je bil zbran na celotnem slovenskem prostoru. Ta državni kapital se obrača izključno v ljubljanski banki in mi v mariborski banki do tega kapitala sploh ne moremo priti. Mnogokrat smo že predlagali, da bi naj omenjeni kapital služil za reševanje problemov manj razvitih. Pri tem pa je seveda težko prepričati tiste, ki imajo od njega koristi in to iz razloga, ker je njih več kot nas, manj razvitih.

KAKO SE DELIJO SREDSTVA

Težko se strinjamo z porazdelitvijo sredstev v slovenskem prostoru, seveda s takšno razdelitvijo, kot smo ji priča. Navedel bi določene ekstremne primere, saj je tudi naša manj razvitost ekstremna. Poglejmo samo nacionalni dohodek: pri nas 430 tisoč starih dinarjev po prebivalcu, drugje v Sloveniji pa 1,5 do 2 milijona. Ekstremen primer je tudi, da smo na naše področje uspeli v zadnjih petih letih dobiti ob udeležbi naših sredstev le borih 5 milijard dinarjev za investicije, predvsem v negospodarstvo, s katerimi smo reševali probleme šolstva, otroškega varstva ipd. Nikomur ne bi rad ničesar očital, vendar je dejstvo, da so na drugem koncu Slovenije, konkretno v obalnih občinah, ki skupaj štejejo 50 tisoč prebivalcev, vložili v istih petih letih približno 120 milijard starih dinarjev slovenskih sredstev. Želim opozoriti le na problem in na nečloveško delitev sredstev pri nas. V zadnjem obdobju vidimo, da ni nobenega problema dobiti denar tudi iz mednarodnih posojil za projekte kot je Bernardin itd. Če pa hočemo na našem koncu Slovenije dobiti 50 starih milijonov za

V ČEM JE REŠITEV?

Razvoj ormoškega področja pomeni rešitev vrste socialnih problemov v nasprotnem primeru se bomo srečavali s njimi vedno bolj. Vidimo, da se naša starostna struktura vedno slabša, vedno več imamo ostarelih ljudi, ki so za delo nezmožni. Ta pojav je značilen predvsem za podeželje. Mlada generacija odhaja in jutri bomo imeli vedno večje probleme, če seveda bomo ob pomoči širše skupnosti dosegli gospodarske napredke, v tem pa je tudi rešitev.

Več sredstev manj razvitim

Nadaljevanje s 1. strani »Delta«, ko je prešla v sramotno cijo in se je s pomočjo tujih sredstev in seveda tudi drugih organizacij (predvsem tovarna Beti iz Metlike, ki je tudi poslovni partner po sanacijskih ukrepi) poslovno že precej dvignila. Verjetno bo morala v bodoče narediti isti koraki, še katera druga organizacija v občini, če hočemo naše gospodarstvo dvigniti vsaj na republiški nivo.

Vsekakor pa bo morala imeti več razumevanja tudi republiška skupščina. Pri delitvi sredstev republiškega sklada bo potrebno dajati več sredstev gospodarsko manj razvitim občinam, da ne rečem za ostalim, ker je ta beseda, kor je čutili v samem »vrhu« zelo nepriljubljena. V ptujščini občini pa bodo nedvomno potrebne velike in intenzivne akcije pri izdelavi koncepta nabavo sredstev iz republiškega sklada. Stari pregovor namreč pravi: »Ne odpovej se ponujenemu kruhu.«

M. Novina

Tednik, vaš list

ZARJA TRGOVSKO PODJETJE Ormož

V NAŠIH GOSTINSKIH OBRATIH

GRAJSKI BIFE;

BIFE KLETAR;

BIFE MARKET;

In v drugih gostinskih lokalih pri Veliki Nedelji Tomažu, pri Miklavžu in Središču Obrežu. Koga in v Lokavcih pri Ljutomeru boste postreženi solidno in poceni.

Priporoča se Trgovsko podjetje »Zarja« Ormož.

Sedanje obdobje je čas stabilizacijskih ukrepov, torej čas, ko se zdi, da toliko problemov še ni bilo. Vendar so vse sile usmerjene v preobrazbo na gospodarskem in družbenem področju, kot še nikdar prej. To zahteva tudi od sindikatov nove napore...

Preveč zamujenih vlakov

V Slovenski Bistrici je bila nedeljska konferenca sindikata rudarstva in rudarstva, na kateri so za delegate na slovenskem kongresu izvolili Mileno Kokošek, Stanka Postraka in Antona Višnera, za člana rebristiškega odbora industrije rudarstva pa Ivana Franca, tajnika občinskega sindikalnega sveta.

Spregovorili so tudi o pomanjšanju gospodarskih organizacij, seveda pa je bila v ospredju problematika tistih industrijskih podjetij, ki tvorijo strokovni sindikat delavcev rudarstva in rudarstva, v koga je vključeno v bistriški občini 2535 delavcev.

Tajnik občinskega sindikalnega sveta Ivan Franec je v uvodnih besedah povedal: »Fizični obseg industrijske proizvodnje se v Slovenski Bistrici po letu 1970 dviguje hiter kot v občini Maribor in Sloveniji ter v Jugoslaviji. Na končni finančni rezultati v občini precej slabši od tistih v Mariboru in Sloveniji.

Za primerjavo naj povem, da predstavljajo izločitve v poslovne sklade, povečane za celotno amortizacijo, po podatkih za leto 1970: v občini Maribor 7,9 odstotkov, v Bistrici pa 6,6 odstotkov celotnega dohodka. Važno je tudi, da je v letu 1970 udeležba navedenih sredstev v Mariboru in tudi v Sloveniji večja kot leta 1969, medtem ko je pri nas obratno.

V občini Slovenska Bistrica je prišlo do poslabšanja strukture celotnega dohodka, kljub temu, da so sredstva za osebne dohodke naraščala počasneje kot drugje, pa tudi višina osebnih dohodkov je nižja od mariborskih in slovenskih.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Božo Strnad je v razpravi poudaril, da je v industriji bistriške občine skoraj polovica vseh zaposlenih ter da vsekakor ne sme biti vseeno, kako industrijska podjetja gospodarijo. V nadaljevanju je povedal: »Zadnje dni sem večkrat slišal začu-

denje, kako to, da so osebni dohodki pri nas toliko porasli, kljub nižji stopnji akumulativnosti. Kako je to lahko? Prav za to obdobje ugotavljamo, da so se življenjski stroški povzeli za 14 odstotkov. Če osebnih dohodkov ne bi povzeli, bi bila fluktuacija previsoka, kajti zavedati se moramo, da zaposleni odhajajo na delo v tujino in sosednja podjetja,

kjer imajo zagotovljene večje prejemke. Nekaj bomo morali narediti z našo storilnostjo. Naliti bo treba čistega vina in se vprašati, ali smo čisti delavci ali pa želimo popoldne narediti več kot v tovarni. Se do nedavnega so strokovnjaki s tehničnega in ekonomskega področja odhajali, verjetno tja, kjer so znali njihovo delo bolj ceniti. Prav tako je pri integracijskih procesih, kjer počasi spoznavamo koristnost in potrebe. Vlak pa je šel precej pred nami — mimo!»

V razpravi se je oglasil tudi Franc Klemenčič, predsednik medobčinskega sindikata industrije in rudarstva občin Ptuj in Ormož, ki je Bistričane pozval k sodelovanju. Menil je, da bo potrebno mnogo vprašanja reševati skupno, saj sta

proizvodnji TGA »Boris Kidrič« in Impola tesno povezani. Poudaril je tudi, da preveč samo govorimo o vračanju sredstev gospodarstvu ter da ima negospodarstvo vse prevelike apetite (radi bi gradili podvoze v Ljubljani, vsi bi gradili šole, gradili bi v marmorju). Omenil je tudi primer Kidričevega, ko je bilo problematično vprašanje direktorja. To mesto ni bilo »zanimivo« nikomur iz Beograda, Ljubljane ali Maribora, svoje vloge pa ni odigrala niti gospodarska zbornica, kjer plačujejo visoke članarine.

Misli Franca Klemenčiča so bile vsekakor zanimive. Razmisliti bi morali o marsičem, da ne bi šel mimo še en vlak.

-d

Občinska konferenca SZDL Ormož je razpravljala

O socialnih problemih v občini

Prejšnji četrtek so Ormožani na seji občinske konference SZDL spregovorili o mnogih perečih socialnih problemih v ormoški občini. Uvodni referat je pripravila sekretarka OK SZDL Ormož Marica Brazda in v njem poudarila, da je v ormoški občini še vedno nad 60 odst. kmečkega prebivalstva, ki v večini primerov živi na razdrobljenih kmečkih površinah, saj je največ kmetov, ki imajo do 2000,00 dinarjev katastrskega gohodka. Obstoj takšnih kmečkih gospodarstev je v nadaljnjem gospodarskem razvoju zelo vprašljivo. Najbolj pa so pri vsej stvari prizadeti ostareli kmečki ljudje, ki ostajajo sami na malih razdrobljenih kmetijah in so nesposobni opravljati težka kmečka dela.

Socialna diferenciacija se prične že pri otrokih, predvsem v neenakih pogojih vključevanja otrok v vzgojno varstvene ustanove. Neenaka predšolska vzgoja pa je vzrok neenakega starta v osnovno šolo, ki ima za posledico velik osip in dalje neustrezno strukturo na višjih in visokih šolah. Med vsemi potrebami na področju otroškega varstva, kot je podaljšano bivanje, celoletne male šole itd., je bil dosežen viden napredek le v prehrani otrok v šolskih mlečnih kuhinjah. To pa so lahko dosegli le s pomočjo republiške skupnosti otroškega varstva in obsežnimi akcijami zbiranja živil pri kmetih za šolske mlečne kuhinje. Niso pa še uredili prehrane otrok, ki se vozijo v šolo, postajališče za učence, ki so v zimskem času izpostavljeni vsem vremenskim neprilicam. Take in podobne neurejene razmere delno povzročajo tudi velik osip učencev in osnovni šoli. Nedokončana osemletka pa pomeni zaprt pot v skoraj vse dejavnosti poklicnega usposabljanja.

Mnogi učenci dokončajo osemletko v zelo težkih socialnih pogojih z dobrim uspehom. Republiška izobraževalna skupnost je predpisala stroge kriterije dodeljevanja štipendij le prav dobrim in odličnim učencem. S tem je prizadeto mnogo naših dobrih učencev, ki bi pozneje v srednji, višji ali visoki šoli ob spremenjenih socialnih in ekonomskih pogojih lahko v redu shajali. Temeljna izobraževalna skupnost štipendira 56 takšnih učencev, ki niso zadostili pogojem RIS-a in tako rešuje vsaj nekaj dijakov.

Razprava v zvezi z izobraževanjem je še opozorila na številne probleme in dejstva. Tako je Edvard Pajek menil, da je izobraževanje eno tistih osnov, ki bo socialne probleme v največji meri odpravilo. Če bi dosegli v rednih šolah 96- ali 98-odstotni realni uspeh, potem je koren socialnih krivic odpravljen. Potem bo vse tisto, kar je v zvezi s šolstvom danes neresljivega v glavnem odpadlo in našemu otroku bodo odprta vrata v nadaljnje šolanje. Drago Zabavnik pa je menil, da je temeljno izobraževanje vzrok dobrega in zlega ter bistveno vpliva na materialno stanje vsakega človeka. Socialnih problemov ne bomo rešili s socialnimi podporami ampak s sistematičnim izobraževanjem ljudi: otrok v šoli in delavcev na delovnem mestu ali izven njega. Svoje trditve je podkrepil s primerom, da letos niso mogli pri kombinatu SVL Jeruzalem Ormož dobiti 10 mladincev ali mladink, ki so jih želeli poslati v šolo za kmetovalce v Turnišče ali Svečino in to iz razloga, ker niso imeli niti 6 razredov osemletke. Ob tem problemu ne bi smeli biti ravnodušni. Ne bi smeli dovoliti, da nekdo konča osnovno šolo s petimi razredi in da pred tem

nismo opozarjali in ukrepali. Istočasno pa se dogodi, na problem je opozoril Alojz Balazič, da nekaj otrok konča šolo samovoljno, preden je poteklo obvezno osemletno šolanje. Taki otroci se zaposlujejo ali bolje, hodijo na dnevno k večjim kmetom in tudi v družbene vinograde, si tam prislužijo nekaj denarja, vendar smo jim onemogočili nadaljnje samostojno življenje. Osnovne šole in delavska univerza ter vse družbene organizacije bodo v bodoče morale bolj voditi evidenco takih primerov in jih pravočasno preprečevati ter za tiste, ki osemletke ne končajo, organizirati večerne osnovne šole. Balazič je povedal tudi, da je DU take šole že organizirala, pa so propadle, ker so sorazmerno drage. Družba bo morala najti rešitev, ker so otroci z nedokončano osnovno šolo navadno iz socialno in ekonomsko ogroženih družin.

Zanimiva in živahna razprava je opozorila še na mnogo druga pereča vprašanja, ki so posledica socialne diferenciacije pri nas. O tem pa bomo spregovorili prihodnjik.

jr

»SPOSODIL« SI JE PIŠČANCE

Od 5. na 6. november letos je neznan storilec vlomil v poslopje, kjer Stanko Furman iz Lešja 11 pri Majšperku reži piščance za zakol kot kooperant ptujske »Perutnine«. Storilec je vlomil in poškodoval vrata, s tem pa povzročil škodo v višini 100 dinarjev, dočim škoda po vlamu in številu ukradenih piščancev ni mogoče ugotoviti, ker jih ima lastnik v reži 10.400. Stevilo ukradenih piščancev bo ugotovljeno še ta mesec, ko jih bo lastnik oddal »Perutnini«. O dogodku bomo še poročali.

-FK-



EMO PEČI

levji delež toplote

ENKREATNA PRILOŽNOST!

EMO nagraduje med 8. novembrom in koncem leta vsakega kupca peči na olje EMO-3, EMO-5, EMO-6 ali EMO-8 z garnituro posode. Nagrada vas čaka v trgovini.

ZDENKO ROTER:

SOCIALISTIČNA DRUŽBA IN RELIGIJA

V nekaj kratkih komentarjih ni mogoče povedati prav vsega o temi socialistična družba in religija, kakor je njen glavni naslov. Zato bom izbral samo nekatera vprašanja, nekatera vidike, ki se zde meni osebno pomembni zato, da bi prek njih spoznavali položaj religije v socialistični družbi, njeno vlogo in seveda tudi odnos socialistične družbe do religije. Po svetovnonazorskem prepričanju sem marksist in komunist, torej na verujem v boga in mi vera vanj kot človeku ni potrebna. To pa seveda ne pomeni, da bom prostor v časopisu, ki mi je na razpolago, uporabil za propagando proti religiji, veri v boga ali proti cerkvi. Mislim, da v radijskih ali televizijskih programih ali tisku ni mesta niti propagandi in prid religiji ali propagandi zoper njo. Poskusil bom pisati o veri v boga in o cerkvi tako, da ne bom govoril niti proti njima niti zanju. Ali mi bo to uspelo? Hvaležen vam bom za vaše mnenje, hvaležen za vaše kritične pripombe ali odobravanje.

Nadaljevanje

Drugi razlog, da sem se v tem komentarju odločil postaviti vprašanje, ali je religija, vera, opij ljudstva, pa je naslednji:

Desetletja so nekateri marksisti trdili (nekateri, zlasti izven naših meja, vztrajajo pri tem še danes), da je vogelni kamen marksističnega nazora o religiji in cerkvi prav teza, da je religija opij ljudstva in da mora zato socialistična država razglasiti ateizem (nevero) kot državnoobvezujoč nazor ter storiti tudi druge primerne ukrepe, da bi vera čimprej izginila iz življenja. Res je, da sta stavek o religiji kot opiju zapisala tudi Marx in Lenin, dva izmed utemeljiteljev marksizma. Toda ni res, da bi bilo samo to vse bogastvo njunih misli o religiji. Tudi ni mogoče sprejeti trditve, da bi Marx, Engels in Lenin, veliki humanisti svojega časa, zoževali svoje pojmovanje religije samo na opij. Če je namreč religija prikazana tako, kot da je bila, je še in bo vedno in povsod opij ljudstva, je nujno poiskati najbolj učinkovita sredstva, da bi z njo opravili. Če je religija opij, potem je religiozen ali veren človek nekakšen opioman, uživalec posebne vrste mamila, torej bolnik, ki ga je treba zdraviti. Za zdravljenje pa so seveda potrebna zdravila in zdravniki. Kaj pa to pomeni in kam bi to privedlo, najbrže ni potrebno še posebej opo-

zarjati. Sprejeti takšno stališče bi pomenilo zateči se npr. k preganjanju vere in verujočih, k administrativnemu pritisku ali vsaj k zapostavljanju vernih ljudi zato, ker so verni in ni mogoče imeti v njih zaupanja, da bodo dobro in pošteno delali.

Misljenje, da je religija opij ljudstva (in da je to edino pravo marksistično stališče) — povsod, vedno v vseh časih in krajih, včeraj-danes-jutri, vsebuje vsaj dve pomembni zmoti in napaki.

Prvič: ni mogoče razglašati tega pojmovanja za vseizčrpajoče Marxovo, Engelsovo in Leninovo pojmovanje religije. To bi lahko dokazovali z analizo celote vseh del teh treh utemeljiteljev marxizma. Ze v istem Marxovem delu, v katerem beremo misel o opiju, srečamo takoj drugo stališče:

»Religiozna beda je izraz resnične bede in hkrati protest proti resnični bedi.« Se bi lahko dodajali nove stavke in v bistvu humanistične misli o religiji. Zato moramo, vsaj po mojem mnenju, Marxovo misel o religiji kot opiju razumeti predvsem v okviru njegove izkušnje o vlogi določene religije v določeni zgodovinski dobi. Marx s tem samo trdi, da religija lahko igra tudi vlogo opija, mamila, ki vpliva na ljudi, da beže v sanjarij svet in se nečejo pogumno lotiti dela ter spreminjati krivično sedanost, saj jih po smrti tako čaka večno in čudovito življenje. In res

je, da so določene religije tudi v resnici igrale to vlogo, kar bom pojasnil pri koncu današnjega komentarja.

Prej sem omenil Marxovo misel, da je religija tudi protest. Prav z besedo protest je hotel Marx poudariti, da določena religija lahko igra tudi aktivno, delujočo, progresivno vlogo v človeški zgodovini. Lenin v delu »Država in revolucija« izrecno govori o demokratičnem in revolucionarnem duhu prvotnega krščanstva in prvih kristjanov. Engels v svojem delu »Nemška kmečka vojna« piše ob konkretnih primerih, da so določene protestantske religije v določenem času igrale vlogo kvasa, revolucionarnega duha demokratičnih množičnih gibanj v srednjeveških kmečkih uporih. Ze po teh majhnih ilustracijah je očitno, da klasiki marksizma teze o religiji kot opiju niso razglasili za osnovo marksističnega nazora o religiji.

Drugič: ni mogoče razglašati ali trditi, da je edino »pravoverno« marksistično pojmovanje religije kot opija zato, ker vsaka resna zgodovinska analiza religioznih gibanj, konkretnih religij preteklosti in sedanosti pokaže, da religije ni mogoče pojasniti in ovrednotiti samo z opijem. Omenili smo že primere nekaterih protestantskih religij, ki jih omenja Engels; to bi nam razkrila vloga islama v alžirski revolucionarni vojni in to nam povedo tudi primeri mnogih krščanskih sku-

pin v sedanjem svetu, ki z argumenti krščanske vere utemeljujejo potrebo boja zoper izkoriščanje in za socialistično družbo. In prav na to je mislil pokojni italijanski komunistični voditelj Togliatti, ko je ob neki priliki zapisal:

»Ni res, da je religiozna zavest nujno ovira za umevanje in izpopolnjevanje nalog in perspektiv ter za priključitev k boju. Mislimo celo nasprotno: težnja k socialistični družbi si ne samo more utreti pot pri ljudeh, ki imajo religiozno vero, marveč lahko ta težnja dobi celo spodbudo v religiozni zavesti, ki je soočena z dramatičnimi problemi sodobnega sveta.«

Iz vsega, kar smo povedali pa sledi, da so določene religije igrale vlogo opija in odvracale ljudi od upora zoper zatiralstvo, izkoriščanje in zlorabe v posameznih družbah. To so bile zlasti nekatere cerkvene religije. Prav to danes priznavajo tudi mnogi teologi, katoliški in protestantski. Znani katoliški teolog Karl Rahner pravi npr. naslednje: »Zato krščanstvo ne bo zanikalo, da so, če že ne njegova narava sama, pač pa vsaj določene oblike, ki jih zavzemajo v zgodovini cerkve, v nemajhnem številu primerov pomenile oviro za človeške napore.« Tako razmišlja tudi slovenski teolog Vekoslav Grmič, ko pravi:

»Tudi socializacija kot zna-

čilnost današnjega sveta prihaja do izraza z ostjo, ki je namenjena proti veri in cerkvi. Vzrok za ta pojav je gotovo tudi, če ne predvsem v tem, ker je krščanstvo v času največje socialne stiske delavskih množic bilo skoraj slepo in gluho zanje... Tako ni čudno, da je Marxov klic »Proletarci vseh dežel, združite se!« padel na rodovitno zemljo. Zalostno je le, da je moral biti Marx tisti, ki je zaklical in da je to moral storiti obenem v znamenju boja proti veri, proti krščanstvu, ki je pokazalo tako malo praktičnega razumevanja za obujeno borbo delavcev za ohranitev gola življenja in za njihovo željo, da bi jih priznali kot ljudi in temu primerno — človeško z njimi ravnali.«

Marxizem je bil in obstaja torej predvsem in zlasti ostra kritika vseh takih in podobnih religij, cerkvenih nauk in zahtev, kakršne sta obsegala tudi pravkar navedena teologa. In samo v tem okviru je tudi socialistična družba pri nas kritična in polemična do religije. Svoboda in timne, prave človeške vere, o kateri je govoril Togliatti, pa je zajamčena z ustavo in s svobodo. Takega verskega prepričanja sočloveka spoštujem tudi kot marksist in komunist. Se več. Prepričan sem, da tudi meni lahko markisaj pove.

Nadaljevanje prihodnjil

VEČ POZORNOSTI GRADBENIŠTVU

Pred nekaj dnevi so se v Ptuju prvič sestali sindikati delavcev gradbene dejavnosti občin Ormož, Slovenska Bistrica in Ptuja. shw fshwm občin Ormož, Slovenska Bistrica in Ptuja. Ormoški in ptujski gradbinci so že prej tesneje sodelovali, sedaj pa se jim je pridružila še Slovenska Bistrica. Na svoji prvi, bi lahko rekli ustanovni seji, pa so izrazili željo za čim tesnejšim sodelovanjem in medsebojni pomoči.

Uvodno besedo je imel Viktor Kranjc, ki je poudaril vlogo in pomen gradbeništva v vseh povojnih letih Jugoslavije, saj je precej doprineslo k njeni izgradnji, vendar vsaj do sedaj, ni bilo tako upoštevano. Viktor Kranjc je govoril tudi o sedanjih nesorazmernih cenah gradbenega materiala, ki v veliki meri zavirajo takšen efekt dela gradbenih podjetij, kot ga od njih pričakujemo. Nekateri so tudi poudarili težave pri nabavi gradbene mehanizacije, predvsem težke in nenačrtno nabavljanje le-te. Zgodi se, da ima neko gradbeno podjetje dovolj močan strojni

park, vendar je ta mehanizacija neizkoriščena, ker podjetje pač nima možnosti, da bi jo tudi uporabljalo. Na drugi strani pa imamo podjetje, ki bi ta ali oni stroj rabilo, pa ga nima.

Zato so se gradbinci zavzeli za čim tesnejše sodelovanje in medsebojno pomoč, tako pri medsebojnem izposojanju gradbene mehanizacije, kakor tudi pri skupnem reševanju socialnih problemov, ki tarejo gradbenega delavca. Poudarili so tudi pomen čim pogostejšega sestajanja sindikata gradbenih dejavnosti, kjer bi iznašali in reševali probleme, ki so nastali v otonovnih organizacijah sindikatov in bi se tako pripravljali na kongres sindikatov. V ta namen so že tudi izvolili štirilansko delegacijo, in sicer: Antona Krajncu in Petra Ljubeča iz Ptuja, Konrada Šturma in Jožeta Zadavca iz Oplotnice. Za člana republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije pa so izvolili Kvirina Petrača iz Slovenske Bistrice.

M. Novina

Izkoristite priložnost!

Od 9. novembra do 27. novembra 1971 vam nudimo pri gotovinskem nakupu nad 100 din 10 % popusta pri sledečem blagu:

orodje, stroji in ležaji;
okovje, vijačno blago in žičniki;
kmetijsko orodje in pribor;
posoda in gospodinjske potrebščine;
vodoinštalacijski material in pribor za centralno kurjavo;
določene vrste gradbenega materiala.

Za vso ostalo navedeno blago pa je popust 3 %.

Priporoča se



LJUBLJANA — JUGOSLAVIJA
metalka

prodajno skladišče
PTUJ, Rogozniška cesta

Ob vinu se lažje diskutira

Ker na nedavni seji sindikata delavcev gradbene dejavnosti Slovenije v Ptuju ni bilo skoraj nobenega tako željenega diskutanta, je predsednik delovnega predstevstva Kvirin Petrač iz Slovenske Bistrice dejal: »Tudi če ne boste diskutirali, ne bom seje končal pred šesto zvečer. Vem pa, kaj vas muči. Če bi bilo na mizah namesto kisle vode in sokov vino, bi bila diskusija še preveč živahna.«

M. Novina

ODGOVORNE NALOGE ZK

»Stojimo pred velikimi nalogami in zato moramo sprejeti in imeti v komiteju ZKS Ptuj sposobne in zrele komuniste, ki bodo vsem tem nalogam kos.« Je na nedavni seji komiteja občinske konference ZKS Ptuj dejal dr. Mitja Mrgole.

Letos so pred durmi nove volitve v organe občinske konference ZK. O poteku priprav na volitve in evidentiranje ter o sestavi kandidatne liste je komitej ZK v Ptujju že razpravljal. Kandidatno listo je zelo skrbno pripravila kadrovska komisija, vendar je bila v razpravi obilica pripomb. Po mnenju večine je treba v komitej vključiti tudi predstavnice »nežnega spola«, moramo pa vpletati v odgovorne družbene naloge tudi precejšen del mladine.

Največ težav so si delali člani sedanjega komiteja s tem, kdo od njih naj še ostane v novem komiteju. Po pravilniku se bi naj menjala ena tretjina članov, dve tretjini starih članov pa mora ostati. Imel pa sem občutek, da bi se večina starih članov rada rešila te odgovorne funkcije, vendar nihče, razen dveh, ni jasno in glasno povedal, kaj ga teži. Res je, da so posamezniki že več zaporednih mandatnih dob člani komiteja (nekdo je celo dejal, da služi že tretjega sekretarja), vendar je zopet vprašanje, kaj bi bilo, če bi v komiteju zamenjali večino članov? Mar bi bili novi člani, ki ne poznajo odgovornosti in nalog, ki jih ima komitej, kos vsej tej odgovornosti? Dejstvo je, da stojijo pred člani ZK odgovorne in težke naloge in zato morajo biti v komiteju samo zreli komunisti.

Gozdno gospodarstvo Maribor je izdelalo načrt za gospodarjenje z gozdovi za 1971—1980.

Načrt gospodarjenja z gozdovi

Načrt gospodarjenja z gozdovi za desetletje 1971 do 1980, ki ga je izdelalo Gozdno gospodarstvo Maribor zajema gozdove gozdnogospodarskega območja Maribor, ki zajema: vzhodni del Pohorja in Kozjaka, zahodni in južni del Slovenskih goric, Haloze, severni del Boškega pogorja in ravninsko Podravje.

Z gozdovi gospodarji 10 obratov. Največ družbenih gozdov ima obrat Lovrenc (4904 ha) najmanj pa Ptuj (26 ha). Za nasprotje od tega pa je v Ptujju zato največ zasebnih gozdov (14.761 ha), najmanj pa v Rušah (1876 ha). Ormož se z 1276 hektari družbenih gozdov nahaja na osmem mestu, v kategoriji zasebnih gozdov pa s 4307 ha na šestem mestu. Zasebni gozdovi celotnega področja so last 31.023 gozdnih posestnikov, od tega 3500 v ormoški občini.

DELITEV GOZDOV

Glede na razmere rasti, zastopanosti in mešanosti drevesnih vrst, dosedanjega gospodarjenja in postavljenih gospodarskih ciljev se delijo gozdovi na štiri skupine. V skupino A spadajo gozdovi z zastornim (enodobnim) načinom gospodarjenja, B skupina so gozdovi s prebiralnim načinom gospodarjenja, B1 so gozdovi s skupinsko postopnim načinom gospodarjenja in v skupino C spadajo varovalni gozdovi.

Enodobnih gozdov je na področju GG Maribor 10.250 ha, prebiralnih je 66.970 ha, prebiralnih s skupinsko postopnim načinom gospodarjenja je 4680 ha in varovalnih 830 ha.

Po gospodarskem pomenu delimo gozdove v ohranjene (Pohorje, Kozjak, Boč), degradirane (vsi ostali gozdovi) in varovalne (negospodarski gozdovi). Ohranjenih gozdov je na področju GG Maribor 44.930 ha, degradiranih, med katere spada vse področje občine Ormož, je 36.970 ha in varovalnih 830 hektarjev.

LESNE ZALOGE

Pregled zalog lesa na območju GG Maribor ter prirastka in poseka nam pove mnogo zanimivega. Na celotnem območju je 82.731 hektarjev gozdov, od tega v ormoški občini 5583 ha. Lesna masa, ki je na teh površinah znaša 17.792.709 kubičnih metrov lesa. Od tega v Ormožu 899.743 kub. metrov. Lesna masa v kubičnih metrih na hektar površine znaša za celotno območje 215 kubičnih metrov medtem ko za ormoško občino velja podatek 161 kub. metrov. Na celotnem področju priraste letno 390.462 kub. metrov lesne mase, od tega v Ormožu 23.069 kub. metrov. V omenjenem desetletju bi po predlogu načrta na celotnem področju posekali letno 350.396 kub. metrov lesa, od tega v Ormožu 16.176. Gozdove v Slovenskih goricah in na Draškem polju, kjer prevladujejo zaloge od 100—180 kub. metrov na ha, uvršča elaborat na degradirane, saj takšni kot so, ne dajejo niti 50 odst. možnih do- nosov.

Dopolnilna gozdna proizvodnja, ki zajema topolove plantaže in intenzivne nasade jelše in iglavcev, zajema doslej 668 ha, od tega v občini Ormož 250 ha. Možnosti za raz-

širitev takšne proizvodnje so velike. Zavirajo pa jo razdrobljeno lastništvo zemljišč, pomanjkanje finančnih sredstev, pomanjkljive študije o nivoju vode in pomanjkljivo planiranje elektrarn.

OBNOVA GOZDOV

Za obnovo gozdov na območju GG Maribor bo porabljenih 8.815.000 komadov sadik, od tega največ višinske smreke in rdečega bora. Za obnovo degradiranih gozdov v Slovenskih goricah in Halozah je predvidenih 622 ha površin.

Pospeševali bodo plemenite listavce, za katere je dovolj rastišč, vnašali pa bodo tudi smreke, nižinski macesen, rdeči bor, duglazijo, zeleni bor itd. Obnovo in spremembo nižinskih sestojev obravnava načrt kot hvaležen in cenen posel, saj bi porabili le 100 do 2000 sadik na ha.

Razen redne obnove obravnava načrt še dopolnilno gozdno proizvodnjo z osnavljanjem intenzivnih nasadov iglavcev v Halozah in Slovenskih goricah, medtem ko so topolova rastišča zaenkrat zasajena.

Načrt vsebuje še poglavje gozdnih komunikacij, poslovnih stavb in stanovanjskih objektov, razvoj podjetja in vzgojo kadrov, semenskih objektov, skladišča lesno predelovalnih kapacitet s surovinsko bazo območja, vsklajevanja območnega načrta z gospodarskimi načrti gozdnogospodarskih enot.

Jr

Komisija za kadre

Živinorejsko veterinarskega zavoda v Ptujju

vabi k sodelovanju kontrolorja proizvodnosti krav za območje Dravskega polja.


Pogoji — kvalificirani delavec živinorejske smeri, odslužen vojaški rok, moški imajo prednost, nastop službe takoj. Pred sprejemom na delo je preveritev delovne sposobnosti in poskusno delo, ki traja 2 meseca.

Osební dohodek po pravilniku, stanovanje ni na razpolago.



Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Komisija za kadre
Živinorejsko veterinarskega zavoda Ptuj

VELIKA NAGRADNA IGRA


sledite 

OD 5. NOVEMBRA DALJE V


 VELEBLAGOVNICI 
IN V

13. PRODAJALNAH TRGOVINE NA MALO
PRI NAKUPU ZA VSAKIH POLNIH 100 din
DOBITE KUPON
NAGRADE :

- BARVNI TV SPREJEMNIK GORENJE
- PRALNI STROJI
- HLADILNIKI
- ŠTEDILNIKI
- MOŠKE IN ŽENSKÉ OBLEKE Ltd

ZATO sledite 

VEDNO IN POVSOD

 TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
CELJE

Poslovna enota

panonija

PTUJ, Osojnikova 1

VELETRGOVINA



Mercator

razglašá naslednja prosta delovna mesta:

1. STEKLARKEGA MOJSTRA
2. ELEKTRIKARJA

POGOJI:

1. Visokokvalificiran ali kvalificiran steklarski delavec — steklobrusilec
2. visokokvalificiran ali kvalificiran elektroinštalater ali obratni električar

Možnost zaposlitve je takoj ali po dogovoru. Osební dohodki po pravilniku podjetja, stanovanja ni na razpolago. Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati, ki stanujejo v Ptujju ali okolici.

Prijave sprejema splošni sektor PE Panonija Ptuj do 15. 11. 1971.



Od kod denar?

Ob razpravah o razvoju kmetijstva

Med vprašanji, ki se pojavljajo v vseh razpravah o načrtih za nadaljnji razvoj kmetijstva in ki so nedvomno bistvena, če zares želimo uresničiti programe — je vprašanje kapitala. Nizka reprodukcijska sposobnost pa relativno visoka zadolženost sta vzrok nezanesljivega financiranja in kreditiranja investicij, torej vzrok nezainteresiranosti bank za naložbe v kmetijstvo. Vse skupaj pa seveda onemogoča normalno obnavljanje in rast panoge.

Po globalnem načrtu naj bi v prihodnjih petih letih vložili v kmetijske organizacije in zasebno kmetijstvo oziroma v njihova osnovna sredstva skoraj 2,5 milijarde din ali v povprečju 500 milijonov letno. Nepopolni podatki kažejo, da je že prihodnje leto znanih za okoli 360 milijonov din zahtevkov, od tega za investicije v kmetijskih organizacijah (za nabavo strojnega parka, za vlaganje v nasade, za gradnjo objektov pa tudi predelovalnih in trgovskih obratov) 230 milijonov din, za naložbe v kooperacijo 90 milijonov din in za naložbe v delno modernizacijo 38 milijonov din.

Od kod za vse to dobiti denar? Splošno mnenje je, da bi vsaj minimum potrebnih sredstev morali zagotoviti na podlagi posebnega mehanizma. Koristna bi bila sklenitev družbenega sporazuma, s katerim bi se poslovne banke, hranilno-kreditne službe in republiški organi, ki so pristojni za usmerjanje državnega kapitala, dogovorili o formiranju investicijskih sredstev kot stalnem viru za razvoj kmetijstva, seveda ob ustreznih udeležbi investitorjev. Dodajmo, da prihaja pobuda za sklenitev takšnega družbenega dogovora iz izvršnega sveta, kazalo bi jo kaj hitro realizirati. Bančni kapital ima svoj pretežni vir v hranilnih vlogah, zato je kratkoročnega značaja in za kmečke investicije nesprejemljiv, saj ga banke plasirajo le na roke, krajše od petih let in po razmeroma visokih obrestnih merah. Zato naj bi delovna investicija družbe oziroma republike in občin v dveh smereh: kmetijski letni državni kapital naj bi uporabili bodisi za konverzijo kreditov oziroma za raztegnitev odplačilnih rokov pri bančnih kreditih, najbrž pa bi bilo pri-

merno uporabiti za te namene tudi del sredstev občinskih pospeševalnih skladov. Proračunska sredstva pa naj bi tako v republiki kot občinah namenili za subvencioniranje obresti, kar se že uresničuje skoraj povsod na podlagi zakona o hranilno-kreditnih službah. Pri takšni konstrukciji finančnih sredstev za kmetijske naložbe naj bi predstavljala široko udeležbo investitorjev, sredstev HKS, akumulacije delovnih organizacij pa tudi neposredne udeležbe kmetov z delom, materialom in drugimi prispevki.

D. S. prev. G. V.

Že novembra moramo uvoziti 100.000 ton koruze

Izvršni odbor kmetijskega poslovnega združenja v Ljubljani je na svoji zadnji seji analiziral dosedanje uspehe dela, s katerimi je bil v glavnem zadovoljen.

Posebno pozornost pa so posvetili pridelovanju živinske krme, ki je pri nas iz leta v leto primanjkuje, posebno še koruze, čeprav obstajajo možnosti za zvečanje pridelka.

Pri nakupu koruze vladajo med slovenskimi pridelovalci še vedno spekulativne težnje, kajti kupci menijo, da je cena 1,05 dinarjev še vedno spodbudna za pridelovanje. Nedvomno je treba skrbeti za paritetna razmerja med ceno mesa in živine, rejci pa bodo morali dobiti koruzo po znosnih cenah, sicer se bo cena mesa in živine še dvignila, lahko pa se celo zgodi, da ju bo začelo primanjkovati na jugoslovanskem trgu.

Pridelek koruze je vselej vplival ne le na razmere na jugoslovanskem trgu, ampak tudi na življenjsko raven prebivalstva, saj kažejo ocene, da celo bolj kot pšenice. In vendar smo za pšenico izdelali vse instrumente — od kreditiranja pridelovanja do odku-

Odkupna cena mleka ni stimulatívna

Tokrat me je pot peljala v Lešje, veliko toda mirno in napredno vas, kakor so napredni tudi ljudje, ki v njej živijo. Včasih je bila vas bolj zaostala, danes pa je tu že precej preusmerjenih kmetij, ali pa so nekateri še na poti preusmerjanja. Oglasil sem se pri Branku Mesariču, mladem in naprednem kmetu. Čeprav je bila nedelja, Branko ni počival, kajti njegovih dvanajst glav živine ne pozna nedelje, ampak hočejo jesti in ne samo navadnega sena, tudi na koruzo in ostale »dobrete« jih je Branko navadil. Branku sem v lepo urejeni predstvi, kjer ne manjka niti televizorja, postavil nekoliko vprašanj:

— Branko, slišal sem, da se

ukvarjaš predvsem z živinorejo. Mi morda lahko zaupaš, koliko imaš obdelovalne zemlje in koliko živine imaš v starem hlevu (letos bo svoje štirinožne prijateljice in prijatelje že preselil v novi, moderno opremljen hlev)?

»Zemlje imamo samo pet hektarov, vendar je dovolj za naše delovne zmogljivosti. Preusmerili smo se v živinorejo, predvsem v rejo krav mlekarič. Trenutno imamo štiri krave, ki proizvedejo mesečno okrog 800 litrov mleka s 4 odst. tolsče. Pričeli smo skrbeti tudi za obnovo in povečanje črede in zato imamo tudi tri telice, zraven pa pitamo še pet bikov na težo 450 kilogramov. Mislim pa, da bi moral kombinat, s katerim kooperacijsko sodelujemo, dati več regresov in možnosti za nakup kvalitetnih rodovniško-plemenskih krav, katere si tudi pri nas zelo želimo.«

— In kako si zadovoljen z odkupom mleka?

»Ravno tu pri nas imamo zbiralnico mleka za celo vas. Reči pa moram, da odkup in poslovanje z mlekom nista šepa. Za mleko s 4 odst. tolsče nam plačajo 147 starih dinarjev, za 3,4 odst. tolsče pa samo 125 dinarjev. Vsekakor je to premalo, kajti že sama krmila pri intenzivni reji stanejo neprimerno več kot pa dobimo za mleko. Zadnja dva meseca pa sploh nismo dobili denarja za oddano mleko, kar pa je postalo ljudem astmaljivo in zato ga nočejo več oddajati. Lahko rečem, da je mleko na naši zbiralnici precej kvalitetnejše kot na drugih, vendar je za svojo kvaliteto preslabo plačano. Če hočemo še naprej preusmerjati kmetije v rejo krav mlekarič, bomo nedvomno morali pri odkupu mleka storiti kakor naprej in plačati reji njegov trud in delo. Nasprotno pa lahko pričakujemo, da bo vse manj rejcev — proizvajalcev mleka.«

— Zakaj si se odločil za gradnjo novega hleva in za spodarskega poslopja in koliko milijonov ti je vse to »pžrlo«?

»Vsekakor bi lahko redili več živine, ker nam pridele to dopuščajo. Zaradi pomanjkanja prostora v starem hlevu pa smo se odločili za gradnjo novega, modernega urejenega hleva, senika in gnojlišča.«

Nadaljevanje na 13. strani

Sejem bil je živ...

V petek, natančneje prvi petek v novembru, se je na ptujskem sejmišču zopet zbralo precej živine (predvsem konji), prodajalcev, kupcev, prekupčevalcev in radovednežev, med katerimi sem bil tudi sam. Lahko mirne duše trdim, da še marsikoga danes peče dlan, ker se je pri svoji kupčiji »glibal« z udarjanjem dlani ob dlan samo za 50 dinarjev, ali celo samo za 5 dinarjev. Nazadnje pa svoje krave ali konja ni niti prodal.

Na sejmu so kmetje prignali

li okrog 30 telet, 100 krav, deset volov in nad dvesto konj. Cene pa so bile zelo različne. Pri konjih in kravah so bili skoraj enake od 3800 do 4000 dinarjev, kar je bilo odvisno od trgovske sposobnosti prodajalca in kupeca.

Pogovarjal sem se tudi z veterinarskim inšpektorjem, ki je dejal, da na tem sejmu ni bilo toliko živine kot je bilo pričakovati. Verjetno ljudje čakajo na največji ptujski, Katarinin sejmu.

M. Novina



M. Novina Na petkovem sejmu v Ptujju je bilo okrog 200 konj

MAMA DISMA

Nimam očka

Pred menoj leži list papirja. Nanj bi morala vpisati podatke o starših, o očetu in materi. Mamine podatke z lahkoto vpišem, toda kako naj napišem kaj o očetu? Ko se spomnim, da sploh nimam očka in da tudi mamica ni z menoj, me vedno spreleti groza. Večkrat se sam s seboj pogovarjam.

Vprašujem se, kdo je moj očka, kje je, kakšen je, zakaj ni poleg mene? Morda je drugačen od drugih in ga zato ne poznam. Tudi mamico vprašujem, ko pride iz tujine, kdo je moj očka in kje je. Na ta vprašanja mi nikdar ne odgovori. Ko vidim, da gredo po cesti oče, mati in hčerka, mi žalost trga srce. Kdo mi bo povedal, kje je moj oče? Je padel v vojni? Vendar vem, da to ni mogoče, ker sem se rodil leta 1957. V rojstnem listu pa je zapisano samo mamino ime. Ko sem bila stara eno leto, me je zapustila in odšla v Zagreb. Tam je živela celih deset let. Potem je odšla v tujino. Bila je daleč od mene. Ko sem imela enajst let, sem jo prvič videla.

Sedaj hodim v osmi razred. V njem nas je mnogo, vendar nobeden ni tako prizadet, kot jaz. Živim pri starih starših. Imajo me radi in lepo skrbijo zame, jaz pa se počutim osamljeno in ogoljufano za najdražje — za starše. Pogosto se katera od sošolk pohvali, kaj vse ji je prinesel očka iz tujine. Takrat tiko zaslanjam, da bo tudi zame napočil tisti trenutek, ko bom lahko objela svojega očeta in mu povedala svojo življenjsko zgodbo. Povedala mu bom, kako težko sem ga čakala, kako prazno je bilo moje življenje brez njega. Poslušal me bo in tudi on bo meni povedal, kje je bil tako dolgo in zakaj ni prišel že takrat, ko sem bila še čisto majhna. Ko ga bom zagledala, bom s solzami v očeh planila k njemu in ga objela. Vse mu bom odpustila,

tudi to, da sem ga morala toliko časa iskati. Najinega prvega pogovora ne bo hitro konec. Ko se bova pogovorila, bova šla na dolgo pot. Skupaj bova poiskala še mamico. Morda je pozabila na svoje mladostno razočaranje in bo z nama zaživela novo — srečno življenje.

Tatjana Brežinšek,
8. raz. šole v Podlehniku

Dan OZN smo praznovali ob tabornem ognju

Novo šolsko leto smo začeli v novi šoli. Pouk smo začeli z zamudo. Šolsko leto je že steklo, z delom pa so začeli tudi številni krožki.

Na naši šoli že drugo leto deluje klub OZN. Ob dnevu OZN so se zbrali člani klubov na proslavo, ki je bila združena s tabornim ognjem. Zagorel je pred našo novo šolo. Tudi jaz sem hotela iti na to proslavo. Bila je v soboto zvečer. Mama mi je dovolila, da lahko grem, šla pa sem kar sama. Pot me je vodila po beli, prašni cesti. Srečala sem mnogo ljudi. Na šolskem dvorišču sem zagledala velik kup drv, okrog njih pa je bilo zbranih mnogo pionirjev.

Prihajali pa so pionirji tudi z drugih šol. Nato smo vžgali kres in s tem se je začel program praznovanja. Pionirji z drugih šol so poskrbeli za program, mi pa smo skrbeli za taborni ogenj. Iskre z ognja so švigale visoko v zrak in padale nazaj na naše glave.

Nato smo se zbrali pred stopniščem. Zaigral nam je nek ansambel, učenci kovinske šole iz Ptuja pa so nam zaplesali.

Bližala se je noč. Bolj oddaljeni učenci smo se morali odpraviti domov, preden se je popolnoma stemnilo.

Irena Sakelšek,
7. raz. Podlehnik

ZAVOD RADIO PTUJ

Ptuj, Vošnjakova 5

razpisuje

po 37. členu statuta zaradi konstituiranja zavoda — delovno mesto:

direktorja — glavnega urednika

Kandidat mora poleg splošnih pogojev in z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo in najmanj pet let delovnih izkušenj,
2. da ima srednjo strokovno izobrazbo in najmanj deset let delovnih izkušenj.

Rok prijave je 15 dni od dneva objave. Kandidati naj vložijo pismene ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah na naslov: RADIO PTUJ, Vošnjakova ulica 5, 62 250 PTUJ. O izidu razpisa bomo kandidate pismeno obvestili.

RADIO PTUJ

Osebnik

RODILE SO:

Angela Kuhar, Borovci 55 — dečka; Anica Kelc, Lešnica 83 a — dečka; Dragica Vrbančič, Mariborska 16 — Slavka; Marija Prelog, Zagajšči 22 — dečka; Marija Emeršič, Majski vrh 47 — deklico; Marija Urbanija, Zlatoliče 88 — Ernesta; Ivana Matuš, Maistrova 5 — dečka; Marija Klemenčič, Trnovska vas 63 — Stanislava; Marija Horvat, Jursinci 62 — Andreja; Terezija Hedl, Mestni vrh 105 a — deklico; Nada Jurkovič, Vinski vrh 9 — Petro; Danica Arnuga, Sodinci 59 — dečka; Slavica Zupanič, Za kolodvorom 14 — Igorja; Alojzija Muršič, Bresnica 3 — dečka; Greta Kovač, Stopno 13 — dečka; Jerica Kondrič, Dornava 5 — dečka; Rozalija Čeh, Dragovič 54 — Marto; Marija Horvat, Šturmovc 30 — Zdenko; Terezija Behrami, Tivolci 15 — Ivana;

Jadranka Vlah, Jadranska 6 — Davorina.

POROKE:

Branko Lešnik, Kicar 19 a, in Ana Pintarič, Abramičeva 3; Ludvik Jurkovič, Gradišček 6, in Darinka Dogša, Orež 124.

UMRLI SO:

Anton Kosi, Mekotnjak 45, roj. 1912, umrl 30. 10. 1971; Zvonko Salamun, Zg. Hajdina 64, roj. 19. 9. 1971, umrl 30. 10. 1971; Terezija Brus, Prešernova 30, roj. 1889, umrla 30. 10. 1971; Martin Cestnik, Zagrebška 113, roj. 1896, umrl 29. 10. 1971; Marija Simonič, Gregorčičev drevored 5, roj. 1882, umrla 30. 10. 1971; Jože Visenjaj, Lasigovci, roj. 1909, umrl 2. 11. 1971; Janez Kuhar, Budina 24, roj. 1890, umrl 4. 11. 1971; Franc Zemljarič, Bukovci 137, roj. 1898, umrl 5. 11. 1971; Filip Kumer, Pristava 8, roj. 1906, umrl 5. 11. 1971; Antonija Simonič, Krčevina 31, roj. 1911, umrla 7. 11. 1971.

MALI OGLAS

DVE MLAJŠI UPOKOJENKI obita opremljeni sobi za postavo v gospodinjstvu. Naslov v upravi.

ALOJZIJA OGRIZEK, Rotman 35, izjavljam, da je neresničn kar sem govorila o Antonu Blniku, Rotman 34, in njegovih družini v zvezi s požarom in se zahvaljujem, da je odstopil od sodnega postopka.

ZAJESENSKO SADITEV si nabavite: brajndne sadike ter prtilične, poldebelne visokodržne jablane in hruske v znani delovni trsničarskega oddelka Jursinci, pri Frančku Holcu, p. Gornjo, p. 62 257 Jursinci.

UGODNO PRODRAM trisobno stanovanje v Trstenjakovi ul.

PRODRAM dobro ohranjeno na olje »emo-5«. Nežka Forstnerič, Prešernova 18 — prtilične.

KAVC in možko obličko za postavo postavam. Gregorčičev drevored 9, Burjan.

DVOSOBNO STANOVANJE Ptuj za zamenjati za enako večje. Naslov v upravi.

PRODRAM 1000 kg betonskega leza po 4,30 din za kg. Marjan Cajnik, Mezgovci, p. Moškanc.

HISO — KMEČKO, dostop z avtomobilom, ob cesti od Ptuja do Podlehnika, kupim. Polehnika, kupim. Ponudbe pošljetovina takoj.

STAREJŠI GOSPOD išče upokojenko, ki bi bila voljna voiti mu gospodinjstvo. Stanovanje v hiši zagotovljeno. Naslov v upravi.

DOBRO OHRANJEN štedilnik na drva poceni prodam. Cesti Olge Meglič 19, Ptuj.

KLUB UPOKOJENCEV Ptuj razpisuje delovno mesto snalke s skrajšanim delovnim časom. Nastop službe takoj. Pošljetovino po dogovoru. Pošljite pismo ne ponudbe ali se osebno zgledite 12. t. m. v Aškerčevi 9.

HISO in 50 arov zemljišča Dornavi prodam. Naslov v upravi.

DVE KOBILI (9-10 let), in izrvača za krompir »lanz-20« prodam. Podložje 91.

POTOVANJE ZA KRUHOM

Nadaljevanje na 11. strani

»Kje si bil? Kje si dobil kruh,« sva ga hkrati spraševali.

Presrečno se je nasmehnil in z drobnimi belimi zobki zagrizel v sredico.

»Kdo ti je dal kruh?« je tedaj že nestrpnost vprašala babica.

Mali jo je pogledal z nasmejanimi očmi in povedal:

»Teta Marta.«

»Oj, jej!« sem vzkliznila.

Marta je bila gospodinja na drugem bregu, kamor je babica večkrat hodila na delo.

Do tja je bilo skoraj pol ure hoda. Navzdol po bregu, čez dolino, nato zopet zelo strmo navzgor v sosedni breg.

»Teta Marta ti je dala kruh? Res, teta Marta?« se je čudila babica. »Gotovo je tudi ona mislila na pot, ki jo je samosrajčnik prehodil.«

»Pa zakaj, le zakaj si, otrok nesrečni, šel kar k teti Marti, tako daleč po ta kruh?« je vpraševala babica.

»Ja, ko pa ga doma nič ni bilo. Ona pa ga vedno ima,« nama je pojasnil.

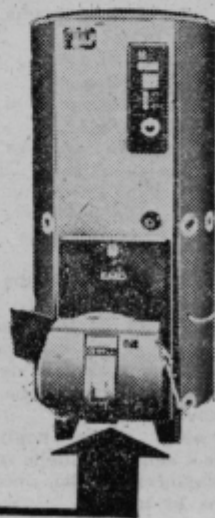
Babica je vzela malčka v naročje in ga stisnila k sebi. Najbrž se niti spomnila ni, da bi mu jih naložila na ritko, kakor je obetala.

Le zakaj bi naj udarila otroka, ki je zaradi kruha navsezgodaj naredil s svojimi malimi nogami skoraj pravo, dolgo potovanje?

KOTLI EMOTERM

od 20.000
do 60.000
KCAL/H

7 tipov z
vgrajenim
bojlerjem
ali brez



ZA VSAKO HIŠO



ESREČA JE POČIVA

Pretekli teden so se zdravili ali se še zdravijo v ptujski klinici naslednji ponesrečenci:

Marjeta Hentak, Spolenjawa 17, Ptuj, lažja poškodba; dija Kukovič, Barislavci 9, lažja poškodba; Konrad Zaveč, Veličina 14, lažja poškodba; Marijan Salamun, Aste 89, lažje poškodbe; Anja Sampri, Zgornja Hajdina (ova hiša), lažja poškodba; Franc Pauko, Gerečja vas 71, lažja poškodba; Marija Kisejk, Tržec 49, lažja poškodba; Jera Lenart, Spodnji Velotak 7, lažja poškodba; Dragutin Varjačić, Prigorje 77, lažja poškodba; Katica Bubjar, Cvetlin 27, lažja poškodba; Janez Horvat, Gabernik 4, lažja poškodba; Melita Kunstek, Zagreb, lažja poškodba; Božena Kunstek, Zagreb, lažja poškodba; Drago Kunstek, Zagreb, težja poškodba; Kristina Kunstek, težja poškodba; Janez Haložan, Majšperk 27, lažja poškodba; Jožef Petrovič, Nova vas 83, lažja poškodba; Martin Belšak, Podvinci 37, lažja poškodba; Franc Krajnc, Znidaričevo natrežje 7, Ptuj, lažja poškodba; Ivan Žinko, Prešernova 22, Ptuj, lažja poškodba; Ivan Čovožič, Tkalcı 22, lažja poškodba; Janez Lah, Zagrebška 2, Ptuj, lažja pošk.; Dragutin Mikša, Krapina b. b., lažja poškodba; Stanko Kodrič, Gorjizi Macelj 77, lažja poškodba; Anton Paskela, Nadole 7, lažje poškodbe; Jože Keček, Ljutomerska 26, Ormož, lažja poškodba.

-FK-

Hudo požar na Jelovicah

Iz do sedaj neznanih vzrokov se je v soboto, 6. novembra, ob pol štirih popoldne vnelo gospodarsko poslopje Karoline Novak iz Jelovic pri Majšperku. Požar je upepelil okrog 4000 kg sena, 2000 kg koruze, 5 kub. metrov desk, 1000 kg krompirja, skoraj ves letošnji pridelek krmnih rastlin, pet koles, stiskalnico in mlin za grozdje in več manjših predmetov. Ker je bilo poslopje krito s slamo, je imel ogenj še hujšo moč in je bilo reševanje zelo težko. Škoda cenijo na okrog 80.000 dinarjev.

Na kraj nesreče so z nekaj zamude (ker niso bili pravočasno obveščeni) prihiteli gasilci iz Majšperka, ki so bili

brez vode proti požaru skoraj brez moči. Prišle so tudi tri poklicne gasilske ekipe iz Maribora s cisternami, ena iz Ptuja in ena iz Slovenske Bistrice. Mislim, da so Jelovičani šele sedaj spoznali, koliko jim pomeni nova cesta v primeru, ko gre za tako hudo nesrečo.

Vsekakor pa bi morali imeti tudi gasilci v Majšperku avtomobilsko cisterno, saj je njihov teren predvsem hribovit in brez vode, posebnost je v letošnjem sušnem letu, ki je skoraj že rekordno število požarov. Majšperški gasilci upajo, da bodo o tem razmislili in tudi nekaj ukrenili odgovorni organi v gasilstvu.

M. Novina



Požar je v letošnji sušni jeseni terjal že rekordno število žrtev. Ena izmed njih je tudi gospodarsko poslopje Karoline Novak iz Jelovic pri Majšperku

V GLOBINAH: POŠASTI?

Napovedovalci bodočnosti radi zatrjujejo, da bodočnost človeštva ni na prenaseljenih kontinentih, temveč tisoče metrov pod morjem, kjer naj bi nastala nova naselja, ob njih pa novi izvori hrane in še marsičesa.

Romunski oceanolog Ertel Hypozandru pa trdi, da to sploh ni res in da vladajo v morskih globinah življenju sovražne razmere. To je skušal dokazati z nazornim poskusom. V kovinsko posodo je zaprl številne miši in podgane različnih starosti in zvišal pritisk na mero, ki ustreza 4500 metrom globine.

Po dveh mesecih je ena tretjina poskusnih živali poginila navzlic najboljši oskrbi. Preostale so večinoma zbolele na pljučih ali želodcu. Pri mlajših živalih pa se je pokazala nenormalno hitra rast: dosegle so za polovico večjo velikost od navadne.

Pri nesreči je bila lažje telesno poškodovana sopotnica Ana Čurič iz Djakova. Oba sta se vračala iz ZR Nemčije, kjer sta zaposlena.

Na avtomobilu je nastalo za približno 10.000 dinarjev materialne škode. jr

Histološke raziskave so pokazale v njihovem tkivu nenormalno visok odstotek mutacij (sprememb).

Človek je pač postal to, kar je, v okolju, kjer živi. V spremenjenem okolju bi se spremenil tudi človek. Morna perspektiva vsekakor ni!

Preveč vabljava napoveda da bi se ljudje s časom spremenili v orjake?

ZASLUGA JEREBCIC.

Francija je imela pred revolucijo poleg mnogih drugih privilegijev tudi tega, da je pravnik plemenitaškega rodu lahko polagal izpit že po treh letih, dočim je moral biti meščanski dijak štiri leta na univerzi. Ta privilegij je kajpak dal hudo kri zagovarjal pa ga je plemenitaški pisatelj na tale neobičajni način:

»Pravo nas smatra za bolj sposobne za študije kakor meščane, ker je zaradi uživanja jerebic in drugih mesnih delikates naš takt in duh veliko nežnejši kakor pri ljudeh, ki živijo le od govedine in svinjine.«

Vabilo

ODBORNİKOM IN ČLANOM ZVEZE PROSTOVOLJCEV BORCEV ZA SEVERNO MEJO 1918—1919

Vijudno vas vabimo, da se udeležite skupnega sestanka, ki bo v nedeljo, 14. 11., ob 9. uri v mali dvorani OBČINSKE SKUPŠČINE (Titov trg).

Odbor

VERJETNO POŽIG

V ponedeljek, 8. novembra, okrog 04.30 ure je izbruhnil požar na gospodarskem poslopju Ivana Lovrenca s Pobrežja 139 pri Vidmu. Požar

je uničil celotno ostrešje, pokrito z opeko, približno sedem ton sena, dve toni slame in neugotovljene količine kmetijskega orodja. Pogorelo je novo poslopje, zgrajeno pred tremi leti, skupna škoda pa znaša po nestrokovni oceni 50.000 dinarjev.

Tu velja pripomniti, da je oškodovanec v zadnjih sedmih letih pogorel že tretjič in zato upravičeno sklepa, da gre za načrtno požiganje. Morda je pri vsem tem nenavadno tudi to, da je požar izbruhnil vedno ob isti uri, zgodaj zjutraj, torej v času najtršega sna.

-FK-

Oddelek za upravno pravne zadeve skupščine občine Ptuj razpisuje po 11. in 12. členu zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Uradni list SRS, št. 42/66)

JAVNI NATEČAJ

1. Za oddajo v uporabo stavbnega zemljišča za zgraditev družinskih stanovanjskih hiš v Majšperku.

Predmet natečaja je oddaja zemljišča družbene lastnine v k. o. Lešje, ki ga tvori parcela št. 50/3 v izmeri 642 m² parcela št. 50/4 v izmeri 601 m² Izklicna cena za m² ponujenega zemljišča znaša 14 din.

Na parcelah, ki sta predmet razpisa, je dovoljena gradnja visokoprtiličnih družinskih stanovanjskih hiš ob pogojih lokacijske dokumentacije Zavoda za urbanizem Maribor in posebnega lokacijskega dovoljenja.

2. Za oddajo v uporabo stavbnega zemljišča v Dornavi.

Predmet natečaja je oddaja zemljišča družbene lastnine, ki ga tvori parcela št. 612/1 v izmeri 608 m². Izklicna cena za m² ponujenega zemljišča znaša 10 din.

Na parceli, ki je predmet razpisa, je dovoljena gradnja visokoprtilične stanovanjske hiše ob pogojih lokacijske dokumentacije Zavoda za urbanizem in posebnega lokacijskega dovoljenja.

3. Javni natečaj je usten in bo v petek, dne 26. novembra 1971, s pričetkom ob 12. uri v sejni sobi Skupščine občine Ptuj, Srbski trg 1, soba 23/I. Interesenti morajo eno uro pred pričetkom predložiti potrdilo o vplačilu varščine v višini 1.000 din, ki jo je treba nakazati na račun komunalnega sklada občine Ptuj, št. 624-652-9-041.

4. Odškodnino za uporabo zemljišča mora najugodnejši ponudnik plačati v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi zemljišča.

5. Stroški komunalne ureditve zemljišča bremenijo graditelja v obsegu, ki bo predpisan z lokacijskim dovoljenjem.

6. Rok za pričetek gradnje je 6 mesecev po izdaji odločbe o dodelitvi zemljišča. Če investitor po tem roku ne začne z gradnjo, izgubi pravico do uporabe zemljišča, ki je predmet natečaja.

Vsa pojasnila v zvezi z razpisanim natečajem dobite na oddelku za upravno pravne zadeve Skupščine občine Ptuj, soba 29/II.

Oddelek za upravno pravne zadeve

Darujmo kri - rešujmo življenja!

Pogosto slišimo o nesrečah, ki se dogajajo na naših cestah in drugje. Ob vsaki takšni priložnosti potrebujejo ponesrečeni kri. Televizija pa nas opominja, da bi moralo dati vsak dan kri vsaj 200 krvodajalcev, da bi zadoščala za vse potrebe.

Občinski in krajevni odbori Rdečega križa smo dobili nalogo pridobiti čimveč krvodajalcev. Tudi krajevni odbor RK Velika Nedelja se je potrudil in jih mnogo zbral. Imamo krvodajalce, ki imajo že zlato značko pa še vedno darujejo kri. Pridobili pa smo tudi precej novih. Uspelo nam je pridobiti celotno gasilsko društvo Senežci - vse njegove člane, da so postali krvodajalci. Kri so nam odvzeli v Ormožu in tam so nam, krvodajalcem obljubili izlet. Krvodajalci bi trpeli nekaj stro-

škov, nekaj pa Rdeči križ. Vsi smo se s tem strinjali, žal pa z izletom ni bilo nič. Večkrat sem srečala katerega izmed krvodajalcev pa me je vsak vpraševal, kaj je z izletom. Končno sem povprašala glede izleta na občinskem odboru RK v Ormožu, vendar o izletu niso ničesar vedeli. Nekateri obljubijo, drugi pa nič o tem ne vedo.

V imenu RK Velika Nedelja se zahvaljujem vsem krvodajalcem za polno številno udeležbo pri oddajanju krvi. Prosim jih, naj še naprej sodelujejo. Naša kri rešuje življenja - mogoče nam samim, če se bomo znašli med ponesrečeni.

Zahvala pa gre tudi odbornikom in odbornicam RK, ki tako marljivo organizirajo krvodajalstvo na tem območju. Francka Anderlič

PODLEGELE POŠKODBAM

V soboto, 6. novembra, ob 21.45 je prišlo na cesti I. reda v Spuhlji do hude prometne nesreče z večjo materialno škodo in je terjala eno smrtno žrtev.

Do nesreče je prišlo, ko je voznica osebnega avtomobila, znamke »volvo«, 38-letna Betka Stopar iz Ljubljane peljala iz smeri Ormoža proti Ptujju. V avtomobilu je imela še tri sopotnike. Ko je pripeljala v Spuhlji iz blagega desnega ovinka, je zapeljala nekoliko čez belo prekinjeno črto. Prav tedaj pa je proti njej pripeljal 21-letni Marjan Rižnar iz Sobotinc 32 z osebnim avtomobilom »zastava 750«, v katerem je imel še sopotnico Marijo Zgeč iz Dornave 50. Rižnar je peljal pravilno po desni strani ceste, vendar je kljub temu prišlo do nelibelnega trčenja, to pa je bilo tako silovito, da je bil »fiček« popolnoma uničen, voznik pa tako hudo telesno poškodovan, da je po prevozu v ptujsko bolnišnico poškodbam podlegel. Vsi ostali soudeleženci prometne nesreče so dobili le lažje telesne poškodbe. Na avtomobilu Betke Stopar pa je nastala materialna škoda za okrog 30.000 dinarjev.

-FK-

Rokomet

PTUJ—ORMOŽ 11:14

V nedeljo, 7. novembra, se je ptujka Drava kot gost v Ormožu pomerila z domačim moštvom tovarne »Jože Kerencič« (TJK) v derbi tekmi, ki je med Dravo in Ormožem že tradicionalna še iz časa prve ormoške rokometne ekipe. Obe moštvi sta pričeli premišljeno in ostro igro. Ptujčani so že v drugi minuti povedli z 1:0, Ormožani pa so izenačili in tekma z izenačevanjem se je nadaljevala skoraj ves prvi polčas, ko so se domačini odlepili od gostov za dva zadetka (7:5). V drugem polčasu so domačini povedli za tri zadetke in to obdržali skoraj do konca, ko so Ptujčani prešli v napad in štiri minute pred koncem izenačili na 11:11. Takoj zatem pa so Ormožani spet povedli za en zadetek. Polak, ki si je po napadu Ptujčanov priboril žogo, je v zadnjih minutah za Ormož dosegel še dva precizna zadetka in rezultat zvišal na 14:11, ko je sodnik odpiskal konec tekme. Treba je še povedati, da je prvič v letošnjem jesenskem delu branil ormoška vrata Jože Zidarič, ki se je v svojem »krstnem« nastopu sijajno izkazal. Tekmo je odlično sodil Kancler iz Maribora.

-FK-

PRVA OLIMPIJSKA MEDALJA ZA JUGOSLAVIJO

Čeprav je do olimpijskih iger v Münchnu (ZR Nemčija) še dobrih sto dni, je Jugoslavija že dobila prvo olimpijsko kolajno. Čeprav to pot nismo

Radijski program

NEDELJA, 14. novembra

6.00—8.00 Dobro jutro! — vmes ob 6.05 Poročila 6.30 EP 6.50 Danes za vas 7.00 Poročila 7.20 EP 7.30 Za kmetijske proizvajalce 7.50 EP 8.00 Poročila — Radijski in TV spored 8.05 Radijska igra za otroke 8.43 Orkestralna glasba za mladino 9.00 Poročila 9.05 Srečanje v studiu 14.10.00 Poročila 10.05 Se pomnite, tovariši... 10.25 Pesmi borbe in dela 10.55 EP 11.00 Poročila 11.15 Pet minut za EP 11.20—13.00 Poslušalci čestitajo — vmes ob 12.00—12.10 Poročila 13.00 Poročila 13.15 Obvestila in zabavna glasba 13.30 Reportaža 13.50 Domači ansambli 14.00 Poročila 14.05—16.00 Sportno popoldne — vmes ob 15.00—15.05 Poročila 16.00 Popevke 16.20 Humoreska tedna 16.50 EP 17.00 Poročila 17.05 Operne melodije 17.30 Radijska igra 18.24 Lahka glasba 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »V nedeljo zvečer« 22.00 Poročila 22.20 Zaplešite z nami 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

Literarni nokturno 23.15 Zabavna glasba 24.00 Poročila.

SREDA, 17. novembra

4.30—8.00 Dobro jutro! Poročila — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Za vas 5.45 EP 6.00 Jutrarnja kronika 6.30 EP 6.50 Rekreacija 7.00 Poročila 7.15 EP 7.25 Radijski in TV spored 7.45 EP 8.00 Poročila 14.00 Poročila 14.10 Poje pevske zbor »France Prešeren« 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Eljar: »Car mladosti« 16.30 »Vrtljak« 16.40 Orkester vzhodnonemškega radia 17.00 Poročila 17.10 Jezikovni pogovori 17.20 Naša glasbena galerija 18.00 Poročila 18.15 Popevke 18.40 Naj razgovor 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »Komorni studija« (stereo) — vmes v odmoru »Glasbena kronika« 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Zabavna glasba 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 18. novembra

4.30—8.00 Dobro jutro! Poročila — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Za vas 5.45 EP 6.00 Jutrarnja kronika 6.30 EP 6.50 Na današnji dan 7.00 Poročila 7.15 EP 7.25 Radijski in TV spored 7.45 EP 8.00 Poročila 14.00 Poročila 14.10 Pesem iz mladih dni 14.30 Z ansambлом Mojmirja Sepeta 14.5 »Mehurčki« — lirika za otroke 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Violinisti igrajo Ravela in Stravinskega 16.00 »Vrtljak« 16.40 Orkester Radia Stuttgart 17.00 Poročila 17.10 Po željah poslušalcev 18.00 Poročila 18.15 Ansambel Jožeta Privška 18.30 iz kasetne produkcije RTV Ljubljana 18.45 Znanstveniki pred mikrofonom 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Jožeta Kampača 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Domače pesmi 21.00 Literarni večer 21.40 Glasbeni nokturno 22.00 Poročila 22.15 Iz glasbene arhiva 22.09 Pri tujih radijskih postajah 23.30 Popevke 24.00 Poročila.

PETEK, 19. novembra

4.30—8.00 Dobro jutro! Poročila — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Za vas 5.45 EP 6.00 Jutrarnja kronika 6.30 EP 6.50 Rekreacija 7.00 Poročila 7.15 EP 7.25 Radijski in TV spored 7.45 EP 8.00 Poročila 14.00 Poročila 14.10 Kaj pripoveduje glasba 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Napotki za turiste 15.35 Glasbeni intermezzo 15.40 Lahka glasba slovenskih avtorjev 16.00 »Vrtljak« 16.40 Orkester Ray Martin 17.00 Poročila 17.10 Človek in zdravje 17.20 Operni koncert 18.00 Poročila 18.15 »Signalis« — propagandna oddaja 18.50 Ogledalo našega časa 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Franca Flereta 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Slovenski zbori 20.20 »Top-pops 13« 21.15 O morju in pomorskih 22.00 Poročila 22.15 Iz logov domaših 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

SOBOTA, 20. novembra

4.30—8.00 Dobro jutro! Poročila — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 EP 5.45 EZ 6.00 Jutrarnja kronika 6.30 EP 6.50 Na današnji dan 7.00 Poročila 7.15 EP 7.25 Radijski in TV spored 7.45 EP 8.00 Poročila 14.10 Sobotno popoldne 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Pojo naši operni pevi 16.00 »Vrtljak« 16.40 Glasbena medigra 16.45 S knjižnega trga 17.00 Poročila 17.10 Gremo v kino 17.50 Ansambel Silva Stingla 18.00 Poročila 18.15 Iz opernega sveta 18.50 Pogovori s poslušalci 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Borisa Kovačiča 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »Majda Sepe, pesni orkester« 21.30 Znaane melodije 22.00 Poročila 22.20 Oddaja za izseljence 23.00 Poročila 23.05—01.00 S pesmijo in plesom v novi tedni — vmes ob 24.00 Poročila 1.00 Poročila.

Mladinska knjiga Veliki atlas sveta

je vzbudil tako izredno zanimanje, da je morala založba MLADINSKA KNJIGA močno zvišati naklodo. Zato založba

podaljšuje do nadaljnega rok za prednaročilo

VELIKI ATLAS SVETA, delan po novi kartografski metodi, prikazuje svet tridimenzionalno. Poleg 217 kart kontinentov in držav, gospodarskih, zgodovinskih, političnih in drugih tematskih zemljevidov prinaša VELIKI ATLAS SVETA na 250 straneh zadnje najpomembnejše statistične podatke posameznih držav, ki jih spremlja 151 barvnih fotografij. Indeks s 37.000 imeni pomaga pri iskanju kateregakoli kraja na svetu, ki je označen v Atlasu. VELIKI ATLAS SVETA v velikem formatu, vezan v umetno usnje in opremljen z barvnim ščitnim ovitkom

bo izšel marca 1972

VELIKI ATLAS SVETA stane v prednaročilu 260 din. Povpraševanje je preseglo vsa pričakovanja, zato pohitite z naročilom!

Naročite ga lahko v vseh knjigarnah, pri zastopnikih in poverjenikih na šolah, pri a'cviziterjih ali neposredno pri Mladinski knjigi. Prodaja po pošti, 61 000 Ljubljana, Titova 3 s priloženo naročilnico.

Podpisani(a):
natančen naslov _____
zaposlen(a) pri _____
št. osebne izkaznice _____ izdane od _____

nepreklicno naročam

VELIKI ATLAS SVETA

Prednaročniško ceno 260 din bom poravnal(a) — naenkrat — v petih zaporednih mesečnih obrokih po 52 din (prvi obrok takoj po prejemu računa in položnice) — na tekoči račun založbe Mladinska knjiga, Ljubljana, 501-1-30/L. Strinjam se s subskripcijskim pogojem: da prejmem knjigo šele, ko je v celoti odplačana.

(Neustrezno prečrtajte!)

Datum: _____ Podpis: _____

REZERVIRANI ZA LJUDEKA



Dober den drogi Prieki no vsa rezervirana žolhta z mojega rezerviranega kota!

Gnes, gdo van jas to pišen, je redela, lepa novemberska nedela. Vuni sije tak toplo sunce, je bi si človek misla, da de skoro pomolod na dverji potrkala. Seveda, vrag si ga vedi kokšno je ze vremen v četrtke all pa v petek gdo te vi toti rezervirani sot v roke dobil no ga z očmi no z očmi doj prestevevali. Zodji mi je ne starši brolec pisa, kakaj je moj rezervirani kot jak z drobnimi črkami napisani, da more meti poleg povečevalni, so šajbo. Drogi Pepa, tote erke so tak drobne zavole nelikvidnosti mojega rezerviranega kota. Nelikvidnost pa je nastopila zavole mojega duga (pufa), ki ga mon do vseh problemof pa sudi osebnosti, ki bi jih moga, pa jih fčosik zavole stroha ne vsiplen preveč poštriglali. Saj vete kak je, da besede včosik boj zabojijo in prizadenejo kak je koga fejsst po glovi čohneš.

Drogi lidje, skoro bi na nekaj pozoba, zaj v nedelo, de Mortinova nedela pa bi vas je po prosa, če ma keru duma kakšno gospo odveč, da bi mi jo posla za pribojšek. Saj vena vete, ke je sveti Martin brez goske no litra dobrega vina zgubeni svetnik — glih tak kak zaši poslanci, ki jih nič preveč se srečamo med volilci na podčetelji. Včosik smo rekli, da Martin belega kuja prijezdi, zaj, ke so cajti ze boj moderni grotali pa de se vena na traktori pripela.

Drogi lidje, pa še neke bi van rad poveda. Pripravte si leterne no sveče, saj se nan obeta en veliki električni kurčlus. V tajtnah sen že šteja, ke smo pre zavole letošje suše tudi na vodi na pesjen repi ali kak bi se to boj po gospodarskem reko, da so tudi naše reke nelikvidne grotale. Jas sen si po čista praktičen razlogi zračuna, ke mo meli, seveda, če de nan elektika erkovala — drugo leto veliki narodni prirosteke v obliki deca. To pa de se zgodio iz podrtanih razlogof: Če nede električnega štroma, nemo mogli gledati televizije, v dugih zimskih večerih ob leternah nemo mogli šteti kriminalnih romanov no nemo mogli spočijati še celo vrsto drugih stvari, za kere je potreba ponočna svetloba. Zato do se pač naši ateki no mamice pret spot spravli no de zavole toga malo več cajta za muc-muc buuuuc.

Vidite, zavole toga man jas strohe, da de drugo leto bogata letina male dece. Pa mi ne zamerte, če malo predaleč gledan v vaše spalnice, v kerih de skoro zavole crkjene elektrike višja napetost grotala...

Vidite, tak grejo tote stvari. To je pravzaprav višja sila, ki se začne pri pomanjkanji vode, nadaljuje pri crkjeni elektriki (il vmes nastopi tema), vse skup pa se heja pri polulanih plencah no drugih stroških.

No, zaj pa van bi še rad to poveda, da sma mija z mojo ta storo komplet pripravljena na toplapa... Zaj v dugih zimskih nagrabla, drva nasekala, reno zimo. Zodje dni sma si še listje večerih, ki že tak pomalen na dveri trkaajo, mo meja cele dneve svinčnik v rokah no mo računa. Saj ven, ke vas že mika, kaj de si te totli Lujš za eno višjo matematiko flitup sprovla. Vete, moren si naredi perspektivni načrt razvoja mojega virtstva, najprej pa seveda stabilizacijski program. Pri toten deli de mi pridno pomagala moja najmlajša hčer, ki je začela letos v prvi razred osnovne šole hoditi no je že pravi stručnjak v toti novi matematiki, ki se jo zaj deca v šoli vičijo. Jas si mislin, ke de toto novo računstvo izredno praf prišlo našin vna gospodarstvenikon, ki se po storen način računaja naj-

večkrat zmotijo no zaplanirajo tak daleč, ke včosik več niti ne vemo, kejko je ena in ena, da o uvoznih in izvoznih kšeftih sploh ne gučimo...

Tak je te to. Zaj pa te po tak pomalen zaključimo no doj zapečotmo moj rezervirani kot. Jas si mislin, ke de so do drugega tjedna po kaj nobralo. Te mo objavli tudi pismo, ki nan ga je posla Franček izpod Holoz.

Te pa srečno, vaš Lujzek!

ODKUPNA CENA ZA MLEKO NI STIMULATIVNA

Nadaljevanje s 6. strani

jame pa tudi delo bo v novih prostorih lepše in nam bo vzelo manj časa. V njem bo prostora za štirinajst glav živine, tako da bomo lahko imeli okrog osem krav in pet bikov. O stroških bi težko govoril, ker smo delali skoraj vse v lastni režiji in smo si tako prihranili precej milijonov. Predračun za vse novogradnje pa je bil okrog 185.000 dinarjev. Nekaj smo dobili tudi kredita, ker sami ne bi zmogli vseh stroškov. Zdi pa se mi, da je doba za odplačevanje kreditov vsekakor prekratka, saj ga kmet, ki je pričel s preusmerjanjem kmetije in novogradnjami, skoraj ne more izplačati v tako kratkem roku.

Čas naju je že priganjal in moral sem se posloviti, čeprav sem imel občutek, da je med nama ostalo še precej nepovedanega. M. Novina

Ali že veste...?

Ameriški letalski inženirji so izdelali majhno avtomatično vremenoslovno postajo, ki jo je mogoče vreči iz letala na kakršnokoli zemljišče. Pritrjena je na nekakšno kopje, pada navpično, rotorji pa blazijo njen padec. Miniatura vremenoslovna postaja se zarije v zemljo do polovice svoje višine, ki znaša dva in pol metra. Postaja, ki se sama vključi, zbira vremenoslovne podatke in jih pošilja kontrolnim napravam, ki so lahko oddaljene do tristo kilometrov. Postaja se imenuje »Erows« (po začetnici svojega angleškega naziva oziroma po naše »kratkotrajna meteorološka postaja na daljavo«).

Njene tipalke merijo smer in hitrost vetra, temperaturo zraka, rose in slane, poleg tega pa tudi padavine, zračni pritisk in stopnjo oblačnosti. Majhna vremenoslovna postaja na baterije deluje približno deset dni.

Velik uspeh »Apolla 15« je spodbudil nekaj strokovnjakov pri NASA, da razmislijo o štirih dodatnih vesoljskih poletih. Ena izmed ladij bi se lahko v veliki višini

združila s sovjetsko vesoljsko ladjo. Med predlagatelji pioletov je pomočnik direktorja NASA, doktor Christopher Kraft.

Med veliko racijo, ki je zajela ameriške države New York, Connecticut in New Jersey in v kateri je sodelovalo okoli petsto policistov, so zaplenili za več kot milijon dolarjev mamil. V preiskovalnem zaporu je okoli dvesto osumljencev.

V renki vodi pri Kölnu so odkrili sledove kakih petdeset klorovih strupov, katerih posledice še niso povsem raziskane. Strokovnjaki pravijo, da niti najboljše čistilne naprave ne bi več zadoščale, če bi se še povečala količina industrijske odplake v tekoči vodi.

Ženske se starajo počasneje kot moški, trdijo francoski znanstveniki. Zaradi hitrejše »obrabe« je videti moški organizem starejši, kot ženski istih let. Ženska življenjska doba je daljša in baje so ženske proti nekaterim boleznim veliko bolj odporne kakor moški.

ZDRAVSTVENI DOM PTUJ

proda

naslednja, rabljena osnovna sredstva:

- 1 osebni avtomobil znamke fiat 1100, letnik 1961,
- večje število lončenih peči,
- razni poslovni inventar.

Javna dražba bo 22. novembra 1971 ob 8. uri na dvorišču ZD Ptuj. Prednost pri nakupu imajo kupci iz družbenega sektorja.

Kreditna banka Ptuj **KB** PTUJ

sporoča svojim varčevalcem, da bo v ponedeljek, 15. novembra 1971, ob 18. uri v Mestnem kinu Ptuj javno

XXIV. nagradno žrebanje vezanih vlog

Sodelujejo:

zabavni ansambel »Petovio« iz Ptuja pod vodstvom Antona Horvata, pevec Ali Nipič iz Maribora, humorist Zlatko Zei iz Maribora in delovne organizacije z reklamnimi izdelki.

Vstopnine ni — potrebno je le imeti s seboj hranilno knjižico KB Ptuj.

Varčevalci, pridite v čim večjem številu!

Osemintridesetkrat je dirkalni konj nastopil na raznih britanskih dirkališčih, toda niti enkrat ni zmagal. Potem se mu začeli dnevno dati določeno količino whiskyja. Zival je zmagala na vseh dirkah in pozneje sploh ni hotela več dirkati, če ni prej dobila krepkega požirka.

Francoski raziskovalec morskih globin Jacques Yves Cousteau je izjavil, da bo v prihodnjih petdesetih letih uničeno vse življenje v morju, če industrijske države ničesar ne bodo ukrenile proti umazaniji v odplaki. Predlagal je mednarodno sodelovanje na tem področju.

Japonska policija je prepovedala prodajo otroških pištol, izdelanih natančno po pravih. Te pištole je zadnje čase uporabilo precej nepridipravov pri raznih roparskih napadih in drugih kaznivih dejanjih.

Avstralske prodajalne so polne bumerangov raznih velikosti. To je tradicionalno orožje avstralskih staroselcev. Turisti jih najraje kupujejo kot spominke iz Avstralije in kot simbol te dežele. »Prav žalostno je,« pravijo nekateri Avstralsci, »da turist, ki želi s seboj vzeti nekaj, kar ga bo za zmeraj spominjal na Avstralijo, izbere bumerang, pri natančnejšem pregledu pa ugotovi in opazi na njem napis: Izdelano na Japonskem.« Zato pa mnogi vodilni možje predlagajo, da naj bi uvedli zaščitno carino na uvoz bumerangov iz drugih dežel. Take spominke baje uvažajo ne samo iz Japonske, temveč tudi iz ZDA, čeprav jih staroselci še vedno izdelujejo. Za nameček še zanimivost: avstralski prvak v metanju bumeranga ni temnopolti domačin, ki se je v tej spretnosti izuril pri očetu ali dedu, marveč športnik jugoslovanskega rodu Siladi, ki je postal avstralski prvak leta 1967, ko je vrgel bumerang 41 metrov daleč.

Zdravniki še vedno niso enotnega mnenja o učinku mamil na naraščaj pričakujočih mamic. Nekateri trdijo, da mamila, ki jih mati jemlje med nosečnostjo, ne morejo novorojenčku zdravstveno škodovati in da so morebitne hibe enake kot pri vseh drugih otrocih. Raziskovalec doktor Blink je drugačnega mnenja. Ugotovil je, da je v tem smislu zelo značilen prvi jok novorojenčka užitvalke mamil. Piskajoč je in predirljiv, traja pa lahko še celo uro po rojstvu. Z namenom, da bi dokazal zvezo med otrokovim nenavadnim jokom in materino zastrupljenostjo z mamili, je posnel na magnetofonski trak jok 369 novorojenčkov. Okoli 47 odstotkov mater pod vplivom mamil je imelo zelo vprečeč glas. »Ni še dognano,« pravi ameriški raziskovalec, »ali je to posledica zastrupljenosti materinega organizma, zelo verjetno pa je, da matere trpijo zaradi nedohranjenosti in drugih fizioloških problemov, ki vplivajo na zdravstveno stanje otroka.«

MED NAJBOLJŠE REČI NA SVETU SODI SMEH

Srbi so že od nekdaj znani kot odlični humoristi. Branislav Nušič pa še posebno. Že v mladosti je bil duhovit in odrezav. Ko je učitelj v šoli razlagal ljudske izreke in pregovore, je po razlagi vprašal mladega Nušiča: »Ali mi lahko poveš kak pregovor?«

»Seveda. Na primer: norec lahko vpraša več, kot mu more odgovoriti deset pametnih.«

Učitelj se je rahlo ujezil, ker je mislil, da to leti nanj, in je hotel slišati še kak pregovor.

»Pametnemu zadostuje beseda,« je odgovoril Nušič. Tedaj je učitelj odšel po upravitelja. Ko sta se vrnila, je hotel učitelj slišati še en pregovor.

»Nesreča ne pride nikoli sama,« je Nušič izpopolnil svojo zbirko.

x x x

Med prvo svetovno vojno stojijo v solunskem pristanišču Francoz, Anglež in Srb ter se prepirajo o tem, kateri narod ima bolj pogumne ljudi. Sredi najhujše debate se zaslišijo glasovi na pomoč: neka ženska je padla v morje. V splošni zmedeni in gneči nenadoma ljudje zagledajo, kako srbski vojak plava proti ženski. Po daljšem naporu oba priplavata k obali, vsi pa se zgrnejo okoli junaškega srbskega vojaka. Ta pa le jezno pogleda okoli sebe in kolne skozi zobe: »Boga mi, če bi le vedel, kdo me je pahnil v vodo!«

x x x

Bukus in Rebeka iz Subotice stojita pred rabinom in se hočeta ločiti. Vse je že urejeno, gre še samo za otroka, ki ga oba zahtevata zase. Rebeka se ognjevitobori, dopoveduje, da ga je ona rodila, vzgojila in tako naprej, Bukus pa se mirno obrne k rabinu in ga vpraša: »Gospod, ali je že komu prišlo na misel, da bi čokolada iz avtomata pripadla avtomatu, ne pa tistemu, ki je spustil kovanec vanj?«

x x x

Poglejmo še, kako je s humorjem pri Hrvatih. Pisatelj Ante Kovačić je bil siromašen mož še kot student, a tudi pozneje kot odvetnik. Ko ga je obiskal stari prijatelj in videl, da si sam čisti čevlje, da je vprašal: »Ali si ne moreš najeti služabnika? Mislim, da ni dobro, če si advokat sam čisti čevlje.« Kovačić pa je odgovoril: »Saj sem imel vedno dobrega služabnika: najprej mi je čistil čevlje dijak, nato študent prava, zdaj pa mi jih čisti advokat in hrvatski pisatelj.«

x x x

Ko je bil Bude Budisavljevič veliki župan v Gospiču, je uradno potoval po Liki. Pred večjo kmečko hišo je naletel na fantiča, ki mu je bil všeč in začel ga je spraševati to in ono, med drugim tudi, katera so božje zapovedi. Fantič je udaril kar po bližnjici:

»Prva: ne kradi!«

»Za Ličana zadostuje,« je rekel Bude in se odpravil dalje.

x x x

Slavni kipar Ivan Meštrovič je na razstavi razlagal svoji družbi razstavljenih dela, ki so bila njegova. Nenadoma se oglašajo strogi čuvaj: Ne smete se dotikati razstavljenih predmetov!

»Dragi prijatelj,« mu reče kipar, »ko bi vi vedeli, kolikokrat sem se že dotaknil z rokami teh kipov!«

»Vaša sreča gospod, da tega nisem opazil,« pravi čuvaj.

x x x

O Črnogorcih smo prebirali že veliko šal. Poglejmo še, čemu se smejejo sami.

Ko je Avstrija napovedala Črni gori vojno, je bil neki Črnogorec na Dunaju. Bojevito razpoložen se je znašel v hudi zadregi in je pisal domov: »Sporočite mi, ali naj pridem na fronto v domovino ali naj udarim kar z boka?«

V zaspanjih se skriva lenoben značaj

Ljudje, ki jim zadostuje manj kot šest ur spanja na dan so odločni, podjetni in brez oklevanja reagirajo na dogodke. Nasprotno pa so tisti, ki morajo spati vsaj devet ur na dan, počasni in pogosto nekam vdani v usodo. Tako ugotavlja Ernest L. Hartman, direktor laboratorija za spanje in sanje na ameriški univerzi Tufts.

Po Hartmanovem mnenju se tisti, ki radi spijo, v splošnem psihološko močno ločijo od ljudi s kratkim spanjem. Ljudje, ki morajo prespati dobro tretjino dneva, so po značaju obrnjeni sami vase. Zanje je značilna pasivnost in pogosto trpijo zaradi kroničnega občutka potrtosti. V skupini ljudi, ki jim zadostuje manj spanja, pa so posamezniki, ki radi krepko delajo in se pehajo za novimi izkušnjami.

Zgornje ugotovitve izhajajo iz raziskav, ki so zajele skupno 400 oseb. V skupini sta bili enakomerno zastopani obe vrsti posameznikov: tisti, ki morajo spati dolgo časa in ljudje, ki se naspijo razmeroma hitro. Pri obojih je čas globokega spanja približno enako dolg — 75 minut. Razlika je v sanjanju: prvi sanjajo skoraj še enkrat dlje kot drugi. Iz tega očitno sledi, da dolžina globokega spanja ni odvisna od fizične aktivnosti človeka in da se pri posameznikih spreminja samo čas lahkega spanja.

Neka druga skupina ameriških raziskovalcev je odkrila, da človek najdlje sanja na začetku in na koncu noči. Te sanje si tudi najlažje priključimo v spomin. Skupina, ki jo je vodil dr. Milton Kramer, je anketirala 300 prebivalcev Cincinnatija ter jim postavljala vprašanja o vsebini sanj. Večina se jih je spominjala grozljivih sanj, strašljivih prizorov,

polnih sovražnosti ip. Vse kaže, da v sanjah pogosteje srečujemo neuspehe in zlo srečo, kot pa uspehe in zadovoljstvo. Negativne emocije torej prevladujejo nad pozitivnimi. Celih 22% sanj se po vsebini nanaša na smrt.

Dr. Robert Van de Castle,

direktor laboratorija za spanje in sanje na medicinski visoki šoli univerze Virginije pa na osnovi raziskav ugotavlja, da ženske v večji meri kot moški sanjajo o ljudeh. V njihovih sanjah predvsem vrstijo prizori družinskega življenja in stajajo ljudje, ki jih dobro poznajo. Sanje moških so sproti bolj pustolovske, bolj ne aktivnih dogodkov.

Nikar torej ne spimo več, če nočemo veljati za lenobneže — čeprav je s psihološkega stališča še naravno in pravilno, če smo toliko, kolikor nam pri seveda, koliko nam dopušča. Glede sanj pa naj brez zlih namenov in migovanja spomnimo na nico, da človek z mirno voljo najlepše spi in sanja.

Vitamin C preprečuje prehlad

Skorbut je bil nekoč predvsem bolezen mornarjev. Ljudje, ki so bili po več mesecev na morju in niso mogli priti do zelenjave in sadja, so zboleli, hujšali so, zobje so jim izpadali in kosti so jim postajale krhke: zboleli so za skorbutom in v mnogih primerih so za to boleznijo tudi pomrli. Kasneje so spoznali, da je v zelenjavi in sadju neka snov, ki je nujno potrebna za človekovo zdravje. Da preprečijo boleznijo, so dobili že leta 1760 kapitani vojnih ladij od vojnega poveljstva strog ukaz, da morajo imeti v svojih zalogah na ladji vselej zadostno količino limon ali limonovega soka.

Pravo važnost vitamina C pa so odkrili šele l. 1912. Tedaj so delali poskuse z morskimi prašički, ki so jih več mesecev zaporedoma pitali samo z nevitaminsko hrano. Hujšali so, dobili piškave zobe, krhke kosti in so čez čas poginili. Tedaj so proučevali tudi, katera hrana ima največ vitamina C, in so ga ugotovili v sadju, zelenjavi, mleku in v jetrih. Nato so poskušali dognati, kolikšno količino vitamina potrebuje na dan človeško telo. Ugotovili so, da potrebujejo otroci od 2 do 3 let 40–60 miligramov vitamina; doraščajoča mladina od 10–20 let 100; odrasli, ki se ukvarjajo z lahkim delom 80; odrasli, ki imajo opravka s

težjim delom 100; doječe matere 130; ljudje s prav težkim delom in športniki pa do 100 miligramov.

Spomladi in poleti, ko dovolj zelenjave in sadja, nevarno, da bi telo čutilo pomanjkanje vitamina C, drugič pa je jeseni in pozimi. Mlad krompir, ki ima v četrti nekaj vitaminov, prav v drugi polovici jeseni pozimi izgublja, zelenjave in sadja ni ali pa je zelo drag. Tedaj pač moramo poseči za tabletah vitamina C. To stimo tem rajši, ker je dokazano, da vitamin C preprečuje prehlade in znižuje obremenjenost za infekcijske bolezni. Po mnenju specialista dr. Wagnerja en sam gram vitamina C na dan zniža dovornost za infekcijske bolezni za 50 odstotkov. Če je nevarna okužba hujša, ga lahko v memo tudi do 3 grame na dan



GORIŠNICA

14. novembra ameriški film TAJNA CEREMONIJA.

LJUTOMER

13. in 14. novembra ameriški film ZADNJI VLAK IZ KATANGE; 17. novembra ameriški film POLJUB SMRTI PTUJ

11. novembra ameriški film TIHOTAPCI ZLATA; 12.

13. novembra angleški film MADAME BOVARY; 14.

novembra ameriški film IZKO LJI SI GROB; 16. novembra

mehiški film POSTELJA; 17. novembra nemški film PO

NOČ NA REPERBANU; SLOVENSKA BISTRICA

11. novembra domači film SEDMINA; 13. in 14. nove

bra ameriški film NE DEL VALOV!; 17. novembra ita

janski film Z ONE STRA ZAKONA.

TOMAŽ PRI ORMOŽU

14. novembra nemški film NEŅAVADNI MENIH.

Ijubljanska banka

Podružnica za kmetijstvo

CELJE, Vrnčeva 1

Naši strokovnjaki vam zagotavljajo najučinkovitejše urejanje vseh denarnih zadev.